

45 ปี กองการสืบพันธ์ต่างประเทศ

จดเริ่มของงานการต่างประเทศของกระทรวงศึกษาธิการ

45 ปี กองการสัมพันธ์ต่างประเทศ

จุดเริ่มของงานการต่างประเทศของกระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

กองการสัมพันธ์ต่างประเทศ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ได้ก่อตั้งขึ้นตั้งแต่ปี พ.ศ. 2491 เพื่อทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางและหน่วยประสานงานด้านการต่างประเทศระหว่างกระทรวงศึกษาธิการของไทยกับรัฐบาล องค์การ และหน่วยงานต่าง ๆ ของต่างประเทศ นอกจากนี้ กองการสัมพันธ์ต่างประเทศยังทำหน้าที่เป็นสำนักเลขานุการคณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยการศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (ยูเนสโก) และสำนักเลขานุการคณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยองค์การรัฐมนตรีศึกษาแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (ซีเมโอ) อีกด้วย ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา มีโครงการความร่วมมือทั้งในระดับทวิภาคี และพหุภาคีที่กองการสัมพันธ์ต่างประเทศได้ดำเนินการและประสานงานกับหน่วยงานต่างประเทศเป็นจำนวนมาก

หนังสือ “45 ปี กองการสัมพันธ์ต่างประเทศ : จุดเริ่มของงานการต่างประเทศของกระทรวงศึกษาธิการ” ได้รับการจัดพิมพ์ขึ้นในโอกาสครบรอบ 45 ปีของการก่อตั้งกองการสัมพันธ์ต่างประเทศ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ โดยมีเนื้อหาครอบคลุมประวัติความเป็นมา โครงสร้างการดำเนินงานและกิจกรรมสำคัญ ๆ ของกองการสัมพันธ์ต่างประเทศ เพื่อเผยแพร่ให้แก่ผู้ที่สนใจได้ใช้ศึกษาและอ้างอิง

กองการสัมพันธ์ต่างประเทศ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าหนังสือเล่มนี้จะให้ภาพรวมแก่ผู้อ่านได้เป็นอย่างดีเกี่ยวกับงานการต่างประเทศของกระทรวงศึกษาธิการที่ต่อเนื่องจากอดีตจนถึงปัจจุบัน

สารบัญ

หน้า

1. ประวัติความเป็นมาของกองการสัมพันธ์ต่างประเทศ สำนักงาน ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	1
2. โครงสร้างและหน้าที่ของกองการสัมพันธ์ต่างประเทศ	4
2.1 หน้าที่และความรับผิดชอบของกองการสัมพันธ์ต่างประเทศ ในปัจจุบัน	5
2.2 สำนักเลขานุการคณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยการศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (ยูเนสโก)	21
2.3 สำนักงานคณะกรรมการวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (ยูเนสโก)	29
2.4 สำนักเลขานุการคณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยองค์กรศึกษา รัฐมนตรีศึกษาแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (ซีเมียว)	33
3. โครงสร้างความร่วมมือกับต่างประเทศ	44
3.1 ความร่วมมือกับองค์การในเครือสหประชาชาติ	44
3.2 ความร่วมมือกับองค์กรระหว่างประเทศในภูมิภาค	52
3.3 ความร่วมมือกับองค์กร สถาบัน และมูลนิธิต่างประเทศ ทั้งภาครัฐบาลและเอกชน	53
3.4 ความร่วมมือกับประเทศไทยต่าง ๆ	57
4. ทิศทางความร่วมมือกับต่างประเทศในปัจจุบันและอนาคต	67
5. บรรณานุกรม	69
6. ภาคผนวก	71

ประวัติความเป็นมาของ

กองการสัมพันธ์ต่างประเทศ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

กระทรวงศึกษาธิการได้ดำเนินงานความร่วมมือกับต่างประเทศมาเป็นเวลา ข้านาน แต่ได้ขยายช่วงก้าไปในช่วงระหว่างสังคมโลกครั้งที่สอง ต่อมาภายหลัง สังคมโลกดังกล่าว กระทรวงศึกษาธิการได้มีการติดต่อกับต่างประเทศอีกครั้งหนึ่ง แต่งานด้านติดต่อกับต่างประเทศในขณะนั้นยังไม่มีกองหนี้กองไดรับทำหน้าที่โดยเฉพาะ หลังจากที่ทหารพันธมิตรออกไปจากประเทศไทยแล้ว ได้มีองค์กรต่าง ๆ ให้ ความช่วยเหลือแก่ประเทศไทยมากยิ่งขึ้น เช่น องค์กรบริหารวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรม 미국 ประจำประเทศไทย (USOM) มูลนิธิการศึกษาตามรัฐบัญญัติฟูลไบรท์ (Fulbright) นอกจากนี้ยังมีองค์กรระหว่างประเทศเกิดขึ้นอีกมากมายที่ได้ให้ความช่วยเหลือ แก่ประเทศไทย โดยเฉพาะที่กระทรวงศึกษาธิการติดต่อกับมากที่สุดคือองค์กร ศึกษา วิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization เรียกซึ่งกันว่า UNESCO)

เมื่อปรากฏว่ากิจการด้านต่างประเทศได้เพิ่มปริมาณมากขึ้น กระทรวง ศึกษาธิการจึงได้จัดตั้งกองพิเศษให้ทำหน้าที่เกี่ยวข้องกับต่างประเทศและรับรอง ชาวต่างประเทศโดยตรงขึ้น ในที่สุดได้มีประกาศพระราชนูญญาติฯ จัดવาระเปียบ ราชการสำนักงานเลขานุการรัฐมนตรีและสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เมื่อวันที่ 20 สิงหาคม พ.ศ. 2491 ตั้งกองการต่างประเทศ ให้สังกัดใน สำนักงานปลัดกระทรวง โดยมี ดร.มานិจ ชุมสาย เป็นผู้อำนวยการกองเป็น คนแรก และได้แบ่งงานเป็น 3 แผนก ดังนี้

1. แผนกองค์การต่างประเทศ
2. แผนกข่าวสาร
3. แผนกการศึกษาต่างประเทศ

ต่อมาในปี พ.ศ. 2494 ได้มีการประกาศใช้พระราชกฤษฎีกาจัดวางระเบียบราชการสำนักงานเลขานุการรัฐมนตรีและสำนักงานปลัดกระทรวงในกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2494 ตั้งแต่วันที่ 5 กันยายน พ.ศ. 2494 จากผลแห่งการประกาศใช้พระราชกฤษฎีกาฉบับนี้ปรากฏว่ากองในสำนักงานปลัดกระทรวงคือ กองการต่างประเทศ ได้รับการเปลี่ยนชื่อใหม่เป็นกองการสัมพันธ์ต่างประเทศ และในปี พ.ศ. 2521 ได้แบ่งงานออกเป็น 4 ฝ่าย ดังนี้

1. ฝ่ายองค์การต่างประเทศ
2. ฝ่ายข่าวสารและวิชาการ
3. ฝ่ายการศึกษาต่างประเทศ
4. ฝ่ายประสานงาน (ซึ่งได้เปลี่ยนชื่อเป็นฝ่ายประสานงานและการประชุมนานาชาติ เมื่อปี พ.ศ. 2528)

กองการสัมพันธ์ต่างประเทศ ทำหน้าที่ประสานงานด้านการต่างประเทศ ทั้งหมดของกระทรวงศึกษาธิการ และเป็นศูนย์กลางติดต่อราชการระหว่างกระทรวงศึกษาธิการกับรัฐบาลและหน่วยงานต่างประเทศอีกมากมาย ในขณะนั้นกระทรวงศึกษาธิการ ได้รับความช่วยเหลือในการปรับปรุงการศึกษาจากองค์กรยูเนสโก และจากประเทศไทยเมริการเป็นส่วนใหญ่ นอกจากนั้นยังได้รับความช่วยเหลือจากองค์กรนานาชาติ รัฐบาลต่างประเทศและองค์การเอกชนอื่น ๆ อีกด้วย

หน้าที่ความรับผิดชอบพิเศษ

นอกจากการปฏิบัติงานประจำ เช่น กองการสัมพันธ์ต่างประเทศยังทำหน้าที่เป็นสำนักเลขานุการคณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยการศึกษา วิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (ยูเนสโก) และยังเป็นสำนักเลขานุการคณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยองค์การรัฐมนตรีศึกษาแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (ยีโน) อีกด้วย โดยผู้อำนวยการกองการสัมพันธ์ต่างประเทศ ทำหน้าที่เป็นเลขานุการคณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยการศึกษาฯ สหประชาชาติ อีกตำแหน่งหนึ่ง ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2492 เป็นต้นมา จนกระทั่งถึงสมัยที่นายจรุญ วงศ์สายัณห์ เป็น

ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (พ.ศ. 2517-2520) จึงได้แต่งตั้งให้รองปลัดกระทรวงศึกษาธิการฝ่ายการต่างประเทศดำรงตำแหน่งเลขานุการคณะกรรมการแห่งชาติฯ และผู้อำนวยการกองการสัมพันธ์ต่างประเทศดำรงตำแหน่งรองเลขานุการคณะกรรมการแห่งชาติฯ อีกตำแหน่งหนึ่ง

โครงสร้างและหน้าที่ของกองการสัมพันธ์ต่างประเทศ

กองการสัมพันธ์ต่างประเทศมีหน้าที่ตามพระราชบัญญัติการแบ่งส่วนราชการ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2535 ตามมาตรา 3 (2) ดำเนินการเกี่ยวกับงานความช่วยเหลือและร่วมมือกับต่างประเทศด้านการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรม และตามมาตรา 5 (4)

กองการสัมพันธ์ต่างประเทศมีอำนาจหน้าที่

(ก) เสนอความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาในการเสนอแนะนโยบาย และติดตามการดำเนินงานด้านความช่วยเหลือและความร่วมมือกับต่างประเทศ ด้านการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรม

(ข) ติดต่อประสานงานกับองค์กรหรือหน่วยงานต่างประเทศด้านความช่วยเหลือ และความร่วมมือด้านการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรม

(ค) ดำเนินการเกี่ยวกับงานเลขานุการขององค์กรระหว่างประเทศด้านการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมที่ได้รับมอบหมาย รวมทั้งประสานการปฏิบัติงานของสำนักงานผู้แทนสถานการไทยประจำยุโรป

(ง) ส่งเสริม เพย์พร์ และบริการด้านข่าวสารและวิชาการตามความร่วมมือระหว่างประเทศ

(จ) ดำเนินการเกี่ยวกับทุนการศึกษา วิจัย ฝึกอบรม และดูงานด้านต่างประเทศของกระทรวงศึกษาธิการ

(ฉ) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

โครงสร้างและหน้าที่ของกองการสัมพันธ์ต่างประเทศ

กองการสัมพันธ์ต่างประเทศมีหน้าที่ตามพระราชบัญญัติการแบ่งส่วนราชการ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2535 ตามมาตรา 3 (2) ดำเนินการเกี่ยวกับงานความช่วยเหลือและร่วมมือกับต่างประเทศด้านการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรม และตามมาตรา 5 (4)

กองการสัมพันธ์ต่างประเทศมีอำนาจหน้าที่

(ก) เสนอความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาในการเสนอแนะนโยบาย และติดตามการดำเนินงานด้านความช่วยเหลือและความร่วมมือกับต่างประเทศ ด้านการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรม

(ข) ติดต่อประสานงานกับองค์กรหรือหน่วยงานต่างประเทศด้านความช่วยเหลือ และความร่วมมือด้านการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรม

(ค) ดำเนินการเกี่ยวกับงานเลขานุการขององค์กรระหว่างประเทศด้านการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมที่ได้รับมอบหมาย รวมทั้งประสานการปฏิบัติงานของสำนักงานผู้แทนการไทยประจำยูเนสโก

(ง) ส่งเสริม เพย์แพร และบริการด้านข่าวสารและวิชาการตามความร่วมมือระหว่างประเทศ

(จ) ดำเนินการเกี่ยวกับทุนการศึกษา วิจัย ฝึกอบรม และดูงานด้านต่างประเทศของกระทรวงศึกษาธิการ

(ฉ) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

โครงสร้างและหน้าที่ของกองการสัมพันธ์ต่างประเทศ

กองการสัมพันธ์ต่างประเทศมีหน้าที่ตามพระราชบัญญัติการแบ่งส่วนราชการ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2535 ตามมาตรา 3 (2) ดำเนินการเกี่ยวกับงานความช่วยเหลือและร่วมมือกับต่างประเทศด้านการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรม และตามมาตรา 5 (4)

กองการสัมพันธ์ต่างประเทศมีอำนาจหน้าที่

(ก) เสนอความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาในการเสนอแนะนโยบาย และติดตามการดำเนินงานด้านความช่วยเหลือและความร่วมมือกับต่างประเทศด้านการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรม

(ข) ติดต่อประสานงานกับองค์กรหรือหน่วยงานต่างประเทศด้านความช่วยเหลือ และความร่วมมือด้านการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรม

(ค) ดำเนินการเกี่ยวกับงานเลขานุการขององค์กรระหว่างประเทศด้านการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมที่ได้รับมอบหมาย รวมทั้งประสานการปฏิบัติงานของสำนักงานผู้แทนสถานการไทยประจำยูเนสโก

(ง) ส่งเสริม เพย์พร์ และบริการด้านข่าวสารและวิชาการตามความร่วมมือระหว่างประเทศ

(จ) ดำเนินการเกี่ยวกับทุนการศึกษา วิจัย ฝึกอบรม และดูงานด้านต่างประเทศของกระทรวงศึกษาธิการ

(ฉ) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

หน้าที่และความรับผิดชอบของกองการสัมพันธ์ ต่างประเทศในปัจจุบัน

กองการสัมพันธ์ต่างประเทศ มีหน้าที่และความรับผิดชอบดำเนินการเกี่ยวกับงานความช่วยเหลือและความร่วมมือกับต่างประเทศด้านการศึกษา การศาสนาและการวัฒนธรรม โดยปฏิบัติหน้าที่ในการเสนอความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาเสนอแนะนโยบายและติดตามการดำเนินงานด้านต่างประเทศ ติดต่อประสานงานกับองค์กรหรือหน่วยงานด้านต่างประเทศ ดำเนินการเกี่ยวกับสำนักงานเลขานุการขององค์กรระหว่างประเทศ อันได้แก่ ญี่ปุ่นสโกและซีเมโอ ซึ่งคณะกรรมการรัฐมนตรีมอบหมาย รวมทั้งประสานการปฏิบัติงานของสำนักงานผู้แทนต่างประเทศประจำประเทศไทย งานส่งเสริมวัสดุการศึกษา วิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมตามที่รัฐบาลได้ลงนามในสนธิสัญญาฟลอเรนซ์ ส่งเสริม เผยแพร่และบริการด้านข่าวสารและวิชาการ ทุนการศึกษา วิจัย ฝึกอบรมและคูณงาน ณ ต่างประเทศ การจัดประชุมและการเจรจาธุรกิจนานาชาติทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศ การกำหนดทำที่และประสานนโยบาย การส่งคณะผู้แทนไทยไปประชุมนานาชาติ การจัดสรรงเงงบประมาณหมวดเงินอุดหนุนองค์การต่างประเทศตามที่คณะกรรมการรัฐมนตรีอนุมัติ รวมทั้งปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่น ๆ ของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ และกรมอื่น ๆ ในกระทรวงศึกษาธิการตามที่ได้รับมอบหมาย

กองการสัมพันธ์ต่างประเทศ แบ่งงานภายใต้ออกเป็น 4 ฝ่าย ดังนี้คือ

1. ฝ่ายประสานงานและการประชุมนานาชาติ

มีหน้าที่และความรับผิดชอบงานบริหารทั่วไป การวางแผนและประสานการบริหารงบประมาณด้านต่างประเทศ การจัดสรรงเงงบประมาณหมวดเงินอุดหนุน

องค์การต่างประเทศตามที่คณะกรรมการรัฐมนตรีอนุมัติ ตามที่รัฐบาลได้ลงนามในสนธิสัญญา ประสานการปฏิบัติงานของสำนักงานคณะกรรมการการไทยประจำยุเนสโก ติดตาม และวางแผนการบำรุงรักษาสำนักงานองค์กรระหว่างประเทศที่ไทยรับเป็นเจ้าภาพ จัดการต้อนรับและอำนวยความสะดวกตามพิธีการต้อนรับและการรับรองแก่ คณะกรรมการรัฐบาลต่างประเทศ และชาวต่างประเทศที่เป็นแขกของรัฐบาลและ ผู้ที่มาร่วมการประชุม งานให้ความช่วยเหลือและร่วมมือในการจัดประชุมและ เจรจาธุรกิจนานาชาติ ทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศ งานส่งเสริมวัสดุการศึกษา วิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมตามสนธิสัญญافลอเรนซ์ รวมทั้งงานธุรการ งาน บุคลากร สารบรรณ ยานพาหนะ วัสดุครุภัณฑ์ อาคารสถานที่ งานพิมพ์และ ผลิตเอกสารทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ สวัสดิการต่าง ๆ และงานอื่น ๆ ที่ได้รับมอบหมายตามพระราชบัญญัคติฯ แบ่งส่วนราชการมาตรา 5 (4) ในส่วนที่ ปฏิบัติงานความร่วมมือหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่น ๆ ใน สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ แบ่งงานภายใต้ออกเป็น 2 งาน คือ

1.1 งานบริหารทั่วไปและวิเทศกิจ

มีหน้าที่และความรับผิดชอบในการวางแผนและประสานการบริหารงบ ประมาณด้านต่างประเทศ การจัดสรรเงินงบประมาณหมวดเงินอุดหนุนองค์กรต่าง- ประเทศ ประสานการปฏิบัติงานของสำนักงานคณะกรรมการการไทยประจำยุเนสโก ในด้านการบริหารงบประมาณและบุคลากร วางแผน ติดตาม การบำรุงรักษา สำนักงานองค์กรระหว่างประเทศที่ประเทศไทยรับเป็นเจ้าภาพ จัดการต้อนรับ รับรอง รวมทั้งอำนวยความสะดวกแก่แขกของรัฐบาลในระดับต่าง ๆ และอำนวยความสะดวกแก่ข้าราชการและตัวบุคคลสูงในการเดินทางไปราชการ และประชุมนานาชาติ ณ ต่างประเทศ งานข้าราชการลาไปปฏิบัติงานในต่างประเทศตามระเบียบ สำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการลาของข้าราชการไปปฏิบัติงานในต่างประเทศ พ.ศ. 2535 งานธุรการทั่วไป งานบุคลากร งานพัสดุ งานยานพาหนะ งานการเงิน งานสารบรรณ และงานเลขานุการผู้อำนวยการกอง

1.2 งานการประชุมนานาชาติ

มีหน้าที่และความรับผิดชอบกับบริหารและประสานงาน การจัดการประชุมนานาชาติ งานต้อนรับ งานวัสดุรอง งานพิธีการ งานจัดเลี้ยงวัสดุรอง และอำนวยความสะดวกแก่ต่างประเทศของกระทรวง และที่มาประชุมนานาชาติในประเทศไทย การถ่ายไปประชุมสัมมนา เช้าร่วมกิจกรรมในการเผยแพร่คิลปวัฒนธรรม การศึกษา การศึกษา วิทยาศาสตร์ สื่อสารมวลชน และด้านอื่น ๆ ในต่างประเทศ ที่ไม่ใช่เงินงบประมาณในหมวดเจรจาธุรกิจและการประชุมนานาชาติของกระทรวงศึกษาธิการ ปฏิบัติงานตามสนธิสัญญาฟลอเรนส์ในด้านการส่งเสริมสวัสดิการศึกษา วิทยาศาสตร์และวัฒนธรรม ให้บริการทางวิชาการและระเบียบตามสนธิสัญญา เป็นฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการและคณะกรรมการอนุกรรมการยกเว้นอาการนำเข้าวัสดุ การศึกษา วิทยาศาสตร์และวัฒนธรรม

2. ฝ่ายองค์การต่างประเทศ

มีหน้าที่และความรับผิดชอบงานประสานแผนและนโยบาย การให้ความร่วมมือและประสานงานกับองค์การระหว่างประเทศและต่างประเทศตามพระราชบัญญัติเปลี่ยนแปลงส่วนราชการ มาตรา 5 (4) ข้อ ค. ดำเนินการเกี่ยวกับงานเลขานุการขององค์การระหว่างประเทศด้านการศึกษา วิทยาศาสตร์ วัฒนธรรม สังคมศาสตร์ และสื่อสารมวลชน ได้แก่ ยูเนสโก ซีมโอล ยูนิเซฟ อาเซียน และอื่น ๆ โดยคณะกรรมการรัฐมนตรีได้มีมติมอบหมายให้กระทรวงศึกษาธิการจัดตั้งสำนักเลขานุการคณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยการศึกษาฯ สหประชาชาติ และสำนักเลขานุการคณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยซีมโอลขึ้นที่กองการสัมพันธ์ต่างประเทศ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ทำหน้าที่เลขานุการคณะกรรมการและคณะกรรมการอนุกรรมการฝ่ายต่าง ๆ จำนวนประมาณ 50 คนโดย กองการสัมพันธ์ต่างประเทศ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ทำหน้าที่เลขานุการคณะกรรมการและคณะกรรมการอนุกรรมการ เพื่อทำหน้าที่พิจารณาวิเคราะห์เอกสารทางวิชาการ ประมวลและจัดลำดับโครงการขอความร่วมมือและความช่วยเหลือ

ทางวิชาการ เจรจาประสานแผนกับองค์การตั้งกล่าว ร่วมเสนอท่าทีของไทยในการจัดทำแผนโครงการและกิจกรรมความร่วมมือในระดับนานาชาติและภูมิภาค ขององค์การต่างประเทศต่าง ๆ ประเมินผลโครงการและเสนอข้อคิดเห็นเพื่อปรับปรุงความร่วมมือระหว่างประเทศ โดยหารือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ให้ความร่วมมือและช่วยเหลือทางวิชาการในการจัดสัมมนาและประชุมนานาชาติ ทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศ จัดทำเอกสารวิชาการ วิเคราะห์ประเด็นและท่าทีตลอดจนจัดทำร่างคำปราศรัยของผู้แทนไทยที่ไปประชุม แบ่งงานภายนอกเป็น 4 งาน คือ

2.1 งานแผนและนโยบาย

มีหน้าที่เกี่ยวกับงานความร่วมมือด้านประสานแผนและนโยบายกลาง ขององค์การต่างประเทศตั้งกล่าวข้างต้น ดำเนินการเรื่องการสมัครตำแหน่งบริหารของยูเนสโก ซีมีโอ และองค์การที่เกี่ยวข้อง รับผิดชอบการจัดเตรียมงานของผู้แทนไทยในเรื่องนโยบายทั่วไป และงานบริหารขององค์การในการประชุมคณะกรรมการบริหารของยูเนสโกเมื่อถึงวาระของประเทศไทย การประชุมสมัยสามัญของยูเนสโก การประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสของซีมีโอ และการประชุมสภารัฐมนตรีศึกษาแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เป็นผู้ช่วยเลขานุการและจัดทำคำปราศรัยของหัวหน้าคณะกรรมการผู้แทนไทยในการประชุมดังกล่าว รวมทั้งการจัดเตรียมเอกสารทางวิชาการสำหรับการประชุมยูนิเซฟ ประสานงานความร่วมมือกับหน่วยงานและโครงการภายนอกระบบสหประชาชาติและอาเซียน

2.2 งานการศึกษา

มีหน้าที่เกี่ยวกับงานด้านการศึกษาขององค์การต่างประเทศและองค์การระหว่างประเทศ จัดประชุมคณะกรรมการฝ่ายการศึกษาและอนุกรรมการยื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานองค์กรยูเนสโก เช่น

- โครงการนวัตกรรมทางการศึกษาเพื่อการพัฒนาในเอเชียและแปซิฟิก (Asia and the Pacific Programme of Educational Innovation for Development – APEID)

- โครงการการศึกษาเพื่อป่างชนในเอเชียและแปซิฟิก (Asia and the Pacific Programme of Education for All – APPEAL)
- โครงการการศึกษาเพื่อความเข้าใจอันดีระหว่างชาติ (UNESCO's Associated Schools Project – ASP)

ดำเนินการเรื่องการสมัครตัวแทนกรรมการระหว่างรัฐบาลด้านการศึกษา จัดเต็มเอกสารวิชาการ ทำที่แลคpara ประชารัฐสำหรับผู้แทนไทยในการเข้าร่วม ประชุมระหว่างประเทศทางการศึกษาของยูเนสโก เช่น การประชุมคณะกรรมการที่ปรึกษาในภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิกของยูเนสโก การประชุมระหว่างประเทศด้านการศึกษา (International Conference on Education – ICE) และ องค์การอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับยูเนสโก เช่น งานของสำนักงานระหว่างประเทศด้านการศึกษา (International Bureau of Education – IBE) สถาบันด้านการศึกษาของยูเนสโก (UNESCO Institute for Education – UIE) สถาบันระหว่างชาติเพื่อการวางแผนการศึกษา (International Institute for Educational Planning – IIEP) และงานการรู้หนังสือของศูนย์วัฒนธรรมแห่งเอเชียและแปซิฟิกเพื่อยูเนสโก (Asia-Pacific Cultural Centre for UNESCO – ACCU) เสนอข้อคิดเห็นต่อผู้บริหารและรับผิดชอบงานเกี่ยวกับศูนย์ระดับภูมิภาคของซีเมโอด้านการศึกษา ได้แก่

- ศูนย์ระดับภูมิภาคว่าด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาของซีเมโอ (SEAMEO Regional Centre for Educational Innovation and Technology – INNOTECH)
- ศูนย์ระดับภูมิภาคว่าด้วยเทคนิคและอาชีวศึกษาของซีเมโอ (SEAMEO Regional Centre for Vocational and Technical Education and Training – VOCTECH)
- ศูนย์ระดับภูมิภาคว่าด้วยอุดมศึกษาและการพัฒนาของซีเมโอ (SEAMEO Regional Centre for Higher Education and Development – RIHED)

- ศูนย์ระดับภูมิภาคว่าด้วยการศึกษาด้านวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ของซีเมโอ (SEAMEO Regional Centre for Education in Sciences and Mathematics – RECSAM)

เป็นเลขาธุการคณะกรรมการประสานงานระดับชาติของกรรมการและศูนย์ต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้น รับผิดชอบงานอาเซียนด้านการศึกษา ได้แก่ งานของคณะกรรมการอาเซียนด้านการศึกษา (ASEAN Sub-Committee on Education – ASCOE) และเป็นเลขาธุการคณะกรรมการผู้แทนไทยในการประชุมระหว่างประเทศด้านการศึกษา จัดต้อนรับและรับรองเจ้าหน้าที่ต่างประเทศที่มาดูงานตามโครงการ

2.3 งานวัฒนธรรม สังคมศาสตร์ และสื่อสารมวลชน

มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับงานด้านวัฒนธรรม สังคมศาสตร์ และสื่อสารมวลชน ขององค์กรต่างประเทศและองค์กรระหว่างประเทศ จัดประชุมระดับชาติ ระดับภูมิภาคและนานาชาติ จัดประชุมคณะกรรมการฝ่ายวัฒนธรรม สังคมศาสตร์ และสื่อสารมวลชน ประสานกิจกรรมกับศูนย์ที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

- ศูนย์ระหว่างชาติว่าด้วยการศึกษาเกี่ยวกับการอนุรักษ์และการปฏิสังขรณ์สมบัติทางวัฒนธรรม (The International Centre for the Study of the Preservation and the Restoration of Cultural Property – ICCROM)

- สภาระหว่างชาติว่าด้วยพิพิธภัณฑ์ (The International Council of Museums – ICOM)

- สภาระหว่างชาติว่าด้วยโบราณสถานและแหล่งโบราณคดี (The International Council on Monuments and Sites – ICOMOS)

- ศูนย์วัฒนธรรมแห่งเอเชียและแปซิฟิกเพื่อยุเนสโก (Asia-Pacific Cultural Centre for UNESCO – ACCU)

- ข่ายงานสารนิเทศด้านสังคมศาสตร์ในภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก (Asia-Pacific Information Network in Social Sciences – APINESS)

- สมาคมสภาริจย์ด้านสังคมศาสตร์แห่งเอเชีย (Association of Asian Social Sciences Research Councils – AASSREC)
- โปรแกรมนานาชาติด้วยการพัฒนาด้านสื่อสารมวลชน (International Programme for the Development of Communication – IPDC)
- องค์กรทรัพย์สินทางปัญญาแห่งโลก (World Intellectual Property Organization – WIPO)

ดำเนินการเรื่องการสมัครตำแหน่งกรรมการระหว่างรัฐบาลด้านวัฒนธรรม สังคมศาสตร์และสื่อสารมวลชน ศึกษา วิเคราะห์ เสนอ จัดเตรียมเอกสารวิชาการ ท่าทีและคำปราศรัยสำหรับผู้แทนไทยในการประชุมระหว่างประเทศทางวัฒนธรรม สังคมศาสตร์และสื่อสารมวลชน และเป็นเลขานุการคณะกรรมการผู้แทนไทยในการประชุมระหว่างประเทศด้านวัฒนธรรม สังคมศาสตร์และสื่อสารมวลชน จัดตั้นคันและรับรองเจ้าหน้าที่ต่างประเทศที่มาดูงานตามโครงการ

2.4 งานวิทยาศาสตร์

มีหน้าที่เกี่ยวกับงานความร่วมมือด้านวิทยาศาสตร์ของยูเนสโก ซึ่งมีโฉ และองค์การอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง จัดประชุมระดับชาติ ระดับภูมิภาคและนานาชาติ ด้านวิทยาศาสตร์ จัดประชุม/สัมมนาและเผยแพร่องค์กรฯ ฯลฯ

ประสานและจัดกิจกรรมร่วมกับคณะกรรมการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น

● คณะกรรมการสภาระระหว่างรัฐบาลว่าด้วยโครงการอุทกวิทยานานาชาติ (Intergovernmental Council for the International Hydrological Programme – IHP)

● คณะกรรมการอธิการสมุทรศาสตร์ระหว่างรัฐบาล (Intergovernmental Oceanographic Commission – IOC)

● คณะกรรมการสภาพรปภานานาชาติสำหรับโปรแกรมด้านมนุษย์และชีวมณฑล (International Co-ordinating Council of the Programme on Man and the Biosphere – MAB)

- โครงการประสานงานนานาชาติด้านธรณีวิทยา (International Geological Correlation Programme – IGCP)
- สำนักงานส่วนภูมิภาคเออเชียตะวันออกเฉียงใต้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของยูเนสโก (Regional Office for Science and Technology for Southeast Asia – ROSTSEA)
- เครือข่ายระดับภูมิภาคทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในเออเชียตะวันออกเฉียงใต้ รวม 17 เครือข่าย (Regional Linkages in Science and Technology for Southeast Asia)

ดำเนินการเรื่องการสมัครตำแหน่งกรรมการระหว่างรัฐบาลด้านวิทยาศาสตร์จัดเตรียมเอกสารวิชาการ ทำที่แล้วค่าบำรุงรักษาห้องผู้แทนไทยในการเข้าร่วมประชุมระหว่างประเทศทางวิทยาศาสตร์ภายใต้กรอบการทำงานของยูเนสโก เป็นเลขานุการคณะกรรมการผู้แทนไทยในการประชุมระหว่างประเทศในสาขาที่เกี่ยวข้อง และเป็นเลขานุการคณะกรรมการประสานงานระดับชาติของศูนย์ต่าง ๆ ของซีเมโอ คือ

- ศูนย์ระดับภูมิภาควิทยาเขตต้อนของซีเมโอ (SEAMEO Regional Centre for Tropical Biology – BIOTROP)
- ศูนย์ระดับภูมิภาควิจัยด้านการเกษตรของซีเมโอ (SEAMEO Regional Centre for Graduate Study and Research in Agriculture – SEARCA)
- ศูนย์ระดับภูมิภาควิชาเวชศาสตร์เขตต้อนและสาธารณสุขของซีเมโอ (SEAMEO Regional Centre for Tropical Medicine and Public Health – TROPMED)

จัดต้อนรับ รับรองและเตรียมข้อมูลในการเจรจาด้านวิทยาศาสตร์แก่เจ้าหน้าที่ต่างประเทศที่มาดูงาน

3. ฝ่ายข่าวสารและวิชาการ

มีหน้าที่และความรับผิดชอบงานส่งเสริม เผยแพร่และบริการข่าวสาร และวิชาการในเรื่องความร่วมมือระหว่างประเทศ จัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อส่งเสริม กิจกรรมด้านต่างประเทศในเรื่องการจัดนิทรรศการ การประมวลภาพถ่าย นิทรรศการ หนังสือ ผลงานศิลปะและเรียงความ เพื่อให้มีการลุ้นเหลือของความรู้ใหม่ ๆ งาน ห้องสมุดและศูนย์เอกสารนานาชาติ การให้บริการโสตทัศนวัสดุอุปกรณ์เกี่ยวกับ การเรียนภาษาต่างประเทศด้วยตนเอง (ภาษาอังกฤษ ภาษาฝรั่งเศส ภาษาจีน และภาษาญี่ปุ่น) แก่ข้าราชการสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ และข้าราชการ ทั่วไปของกระทรวงศึกษาธิการ จัดบริการความรู้ด้านการศึกษา การศึกษาและ การวัฒนธรรมในรูปแบบของภาพยนตร์/วีดิทัคัฟ งานโครงการระบบสารนิเทศ สถาบัน งานแปลต้นวิชาการ แปลข่าว งานจัดทำหนังสือ วารสาร รายงาน ต่าง ๆ เกี่ยวกับผลงานของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ และหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อเผยแพร่ทั่วไปประเทศและต่างประเทศ ประสานงานในการให้ข้อมูล/ตอบแบบสอบถามของหน่วยงานต่างประเทศในด้านการศึกษา การศึกษาและการวัฒนธรรม แบ่งงานภายนอกเป็น 3 งาน คือ

3.1 งานห้องสมุดและสารสนเทศ

มีหน้าที่เกี่ยวกับงานส่งเสริมกิจกรรมความร่วมมือด้านต่างประเทศ เผยแพร่ ข่าวสารและวิชาการด้านการศึกษา การศึกษาและการวัฒนธรรม งานห้องสมุด และศูนย์เอกสารนานาชาติ จัดทำจุลสารรายเดือน เผยแพร่ข่าวสารวิชาการใหม่ ๆ ให้บริการโสตทัศนวัสดุอุปกรณ์ และให้คำแนะนำในการเรียนภาษาต่างประเทศ ด้วยตนเอง ประสานงานการให้ข้อมูล และตอบแบบสอบถามจากหน่วยงานทั่วไป และต่างประเทศด้านการศึกษา การศึกษาและการวัฒนธรรม เป็นเลขานุการ คณะกรรมการระบบสารนิเทศสถาบันของคณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยการศึกษาฯ ฯ สหประชาชาติ ประสานงานกับศูนย์ประชาสัมพันธ์ของกระทรวงศึกษาธิการ

เพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข่าวการมาเยือนและดูงานของชาวต่างประเทศในส่วนที่เกี่ยวข้อง ให้ความร่วมมือจัดนิทรรศการภาพถ่ายเคลื่อนที่ของศูนย์วัฒนธรรมแห่งเอเชียและแปซิฟิกเพื่อยุเนสโก และจัดประชุมสัมมนานานาชาติด้านข่าวสาร

ห้องสมุดและศูนย์เอกสารนานาชาติ

เนื่องจากกระทรวงศึกษาธิการได้มอบหมายให้ กองการสัมพันธ์ต่างประเทศ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เป็นหน่วยประสานงานด้านต่างประเทศของกระทรวงศึกษาธิการ กิจกรรมอันหนึ่งที่มีความสำคัญยิ่งในการประสานงานด้านต่างประเทศ ก็คือ การแลกเปลี่ยนข่าวสารและข้อมูลระหว่างประเทศ และภาคตะวันออกเฉียงใต้ที่ได้รับจากต่างประเทศ ให้เป็นที่ทราบกันแพร่หลายในหมู่นักวิชาการทั่วไป กองการสัมพันธ์ต่างประเทศจึงต้องให้การบริการทั้งด้านข้อมูล และเอกสารแก่ชาวต่างประเทศ รัฐบาล และองค์กรต่างประเทศอยู่เป็นประจำ ในขณะเดียวกันกองการสัมพันธ์ต่างประเทศก็ได้รับเอกสารและหนังสือจากต่างประเทศเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะสิ่งพิมพ์ขององค์กรศึกษาฯ สหประชาชาติ (ยูเนสโก) ที่มีคุณค่าทางด้านการศึกษา วิทยาศาสตร์ วัฒนธรรม สื่อสารมวลชนและลังคมศาสตร์ สิ่งพิมพ์และหนังสือขององค์กรรัฐมนตรีศึกษาแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (ซีเมโอ) องค์กรสหประชาชาติ และองค์กรชำนาญพิเศษของสหประชาชาติ รวมทั้งสถาบันระหว่างประเทศ ทางด้านการศึกษาและวัฒนธรรม

เอกสารดังกล่าว กองการสัมพันธ์ต่างประเทศได้รวบรวมไว้เป็นเวลานาน และมีอยู่เป็นจำนวนมาก จึงได้จัดเป็นห้องสมุดเล็ก ๆ ไว้บริการให้แก่ผู้สนใจ ซึ่งการให้บริการในช่วงแรกยังไม่เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากขาดการจัดระบบและกิจกรรมที่เหมาะสม สถานที่และอุปกรณ์มีไม่เพียงพอ

ในโอกาสฉลอง 200 ปี แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ พ.ศ. 2525 องค์กรศึกษาฯ สหประชาชาติ (ยูเนสโก) ได้มอบหนังสือภาษาต่างประเทศเป็นจำนวนมาก มากให้แก่กระทรวงศึกษาธิการ รวมทั้งให้ความช่วยเหลือในรูปของอุปกรณ์ และ

ผู้เชี่ยวชาญ เพื่อร่วมมือในการจัดตั้ง “ห้องสมุดและศูนย์เอกสารนานาชาติ” เพื่อพัฒนางานของห้องสมุดกองการสัมพันธ์ต่างประเทศให้มีประสิทธิภาพ และช่วยให้บุคคลต่าง ๆ ได้รับประโยชน์มากขึ้น ห้องสมุดและศูนย์เอกสารนานาชาติ ได้เปิดให้บริการเมื่อต้นปี พ.ศ. 2526

วัตถุประสงค์ของห้องสมุดและศูนย์เอกสารนานาชาติ

1. เพื่อเป็นศูนย์รวมเอกสาร สิ่งพิมพ์ หนังสือวิชาการ และรายงาน การประชุมภาษาต่างประเทศ ซึ่งได้มาจากกรรมาธิการร่วมมือทางวิชาการ และวัฒนธรรม กับนานาชาติผ่านทางองค์การต่างประเทศ องค์กรระหว่างประเทศ รัฐบาล ต่างประเทศ ฯลฯ
2. เพื่อเป็นแหล่งบริการข่าวสารและข้อมูลแก่ผู้เชี่ยวชาญ และคณะที่ปรึกษาชาวต่างประเทศ ที่มาปฏิบัติงานตามโครงการต่าง ๆ ในประเทศไทย และเจ้าหน้าที่ฝ่ายไทยที่จะศึกษาค้นคว้าข้อมูลเพื่อเตรียมการไปประชุม ศึกษาดูงานในต่างประเทศ
3. เพื่อให้การบริการทางด้านห้องสมุด และเอกสารด้านความร่วมมือ กับต่างประเทศ และด้านวิชาการ แก่เจ้าหน้าที่ของกระทรวงศึกษาธิการทุกระดับ ทุกกรม
4. เพื่อให้บริการแก่ห้องสมุดโรงเรียนและวิทยาลัยทั่วประเทศทางด้าน ข่าวสารและเอกสารทางด้านการศึกษา วิทยาศาสตร์ วัฒนธรรม สังคมศาสตร์ และสื่อสารมวลชนที่ได้รับจากต่างประเทศ โดยเฉพาะโรงเรียนที่อยู่ในโครงการ การศึกษาเพื่อความเข้าใจอันดีระหว่างชาติ และโรงเรียนที่เน้นการสอนเกี่ยวกับ ประเทศเพื่อนบ้านและสหประชาชาติ

5. เพื่อเผยแพร่สิ่งพิมพ์ของยุนนานิสโกให้แพร่หลายไปในหมู่นักศึกษา ครู อาจารย์และประชาชนทั่วไป อันเป็นงานที่สำนักเลขานุการคณะกรรมการแห่งชาติ ฯ ในฐานะเป็นผู้ประสานงานเกี่ยวกับยุนนานิสโกจะต้องดำเนินการเป็นหลักอยู่แล้ว

6. เพื่อเป็นห้องสมุดภาษาต่างประเทศของกระทรวงศึกษาธิการและศูนย์เอกสารนานาชาติของคณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยการศึกษาฯ สพประชชาติ และซีมีโอ ซึ่งประเทศไทยมีอยู่แล้ว ที่มีโครงงานลักษณะเดียวกันจะได้มาถูกงาน และแลกเปลี่ยนข่าวสารซึ่งกันและกัน

3.2 งานแปลและวิชาการ

มีหน้าที่เกี่ยวกับการจัดทำ ให้คำปรึกษา แนะนำ/ตรวจแก้ไขคำประคัย สุนทรพจน์ ข้อความสัมภาษณ์ คำวัญ และสารฉบับภาษาอังกฤษของรัฐมนตรี ว่าการกระทรวงฯ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงฯ ปลัดกระทรวงฯ รองปลัด กระทรวงฯ เลขาธิการคณะกรรมการแห่งชาติฯ รวมทั้งของหน่วยงานอื่นฯ ของกระทรวงศึกษาธิการที่นำเสนอผู้บุริหารระดับสูงของกระทรวงศึกษาธิการ ประสานการจัดพิมพ์รายงานของคณะกรรมการแห่งชาติไทย ใน การประชุมระหว่างประเทศ เป็นภาษาอังกฤษ จัดแปลและพิมพ์วารสารยูเนสโกครุย (รายเดือน) จากต้นฉบับภาษาอังกฤษและฝรั่งเศสเป็นฉบับภาษาไทยเพื่อเผยแพร่วิชาการใหม่ๆ ด้าน การศึกษา วิทยาศาสตร์ วัฒนธรรม สังคมศาสตร์ และสื่อสารมวลชน แปล และตรวจสอบการแปล แก้ไขเอกสารลิ้งพิมพ์ต่างๆ ที่เกี่ยวกับวิชาการด้าน การศึกษา การศึกษาและการวัฒนธรรม รวมทั้งจัดทำและผลิตเอกสารอื่นๆ ในงานที่เกี่ยวข้องเป็นภาษาอังกฤษ ดำเนินการโดยตอบจดหมาย เขียนบทความ เป็นภาษาอังกฤษให้กับข้าราชการระดับอาชุโสของสำนักงานปลัดกระทรวง- ศึกษาธิการและกรมอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องในกระทรวงศึกษาธิการ จัดทำโครงการ ขอความช่วยเหลือด้านข่าวสารวิชาการ ตลอดจนแปลเอกสารต่างๆ ที่ได้รับมอบหมาย อภิปราย เอกสารสิทธิ์ คำประกาศสำคัญต่างๆ เป็นต้น

3.3 งานผลิตเอกสาร

มีหน้าที่เกี่ยวกับการจัดทำวารสารคณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยการศึกษาฯ สพประชชาติ (ราย 3 เดือน) จัดทำหนังสือแนะนำผลงานและกิจกรรมด้านต่างประเทศของกระทรวงศึกษาธิการ จัดทำหนังสือเผยแพร่กิจกรรมและความ

ร่วมมือทางด้านการศึกษา วิทยาศาสตร์ วัฒนธรรม สังคมศาสตร์ และสื่อสารมวลชน ของคณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยการศึกษาฯ สหประชาชาติ จัดทำโครงการ ขอความช่วยเหลือด้านการผลิตเอกสารและสารสารสิ่งพิมพ์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง จัดทำเอกสารรายงานประจำปีด้านต่างประเทศ ให้คำแนะนำปรึกษาในการผลิต เอกสารต่าง ๆ เป็นภาษาอังกฤษ

4. ฝ่ายการศึกษาต่างประเทศ

มีหน้าที่และความรับผิดชอบเกี่ยวกับงานด้านนโยบายและแผนความร่วมมือ บริหารโครงการความร่วมมือ จัดทำข้อมูล ติดตาม และรายงานผลโครงการ ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการได้ร่วมดำเนินงานกับประเทศต่าง ๆ ในลักษณะทวิภาคี เพื่อเจรจาความร่วมมือในการให้/รับความร่วมมือในรูปแบบต่าง ๆ เช่น ผู้เชี่ยวชาญ และวัสดุอุปกรณ์ในด้านการศึกษา การศาสนาและการวัฒนธรรม งานบริหารทุน การศึกษา ฝึกอบรม และดูงาน ขาราชการขออนุญาตลาไปต่างประเทศเพื่อศึกษา ฝึกอบรม ดูงาน สัมมนาและปฏิบัติงานวิจัยด้วยทุนต่าง ๆ เช่น ทุนรัฐบาล ต่างประเทศ ทุนมูลนิธิต่างประเทศ ทุนองค์กรระหว่างประเทศ ทุนรัฐบาลไทย และทุนส่วนตัว วิเคราะห์ทุน จัดสรรโควต้า กำหนดแนวทางการคัดเลือก จัดสอบ สัมภาษณ์และสอบข้อเขียนของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ นอกจากนั้น ยังรับผิดชอบงานส่งเสริมและเปลี่ยนการศึกษา การศาสนาและการวัฒนธรรม กับต่างประเทศ จัดประชุมนิเทศ อำนวยความสะดวกในเรื่องพิธีการและเตรียมตัว แก่ผู้รับทุน จัดโครงการดูงานในต่างประเทศให้ขาราชการ เจ้าหน้าที่ ครุภาระ รวมทั้งนักเรียนในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการเพื่อพัฒนาบุคลากรของกระทรวง ศึกษาธิการตามแผนพัฒนาがらสังคน จัดโครงการดูงานให้ชาวต่างประเทศที่มาศึกษา ฝึกอบรม และดูงานในประเทศไทย ดำเนินการเรื่องทุนรัฐบาลไทยที่ให้แก่นักศึกษาต่างชาติเพื่อมาศึกษา ค้นคว้า วิจัยในสถาบันการศึกษาต่าง ๆ ในประเทศไทย ดำเนินการอบรมครุสอนภาษาต่างประเทศร่วมกับสถาบันภาษาต่าง ๆ ในประเทศไทย ดำเนินการเกี่ยวกับการขออาสาสมัครชาวไทยเพื่อไปปฏิบัติงานใน

ต่างประเทศ และชาวต่างประเทศที่มาปฏิบัติงานในประเทศไทย แบ่งงานภายในออกเป็น 3 งาน คือ

4.1 งานทวิภาคี

มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการร่างนโยบายและแผนความร่วมมือ บริหารโครงการความร่วมมือ จัดทำข้อมูล ติดตามและรายงานผลโครงการตามแผนซึ่งกระทรวงศึกษาธิการได้ร่วมดำเนินงานกับต่างประเทศในลักษณะทวิภาคี เพื่อเจรจาความร่วมมือในรูปแบบต่าง ๆ ในด้านการศึกษา การศาสนาและการวัฒนธรรม จัดพิธีการต้อนรับแขกที่มาเยี่ยมคารวะผู้บริหารระดับสูงของกระทรวงศึกษาธิการ และเตรียมเอกสารวิชาการ ทำที่ของกระทรวงศึกษาธิการ จัดทำข้อมูลและงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ผู้บริหารระดับสูงของกระทรวงศึกษาธิการเดินทางไปเจรจาความร่วมมือ ประสานนโยบายความร่วมมือกับกระทรวงการต่างประเทศ สภาความมั่นคงแห่งชาติ กรมวิเทศสหการ และสถานเอกอัครราชทูตของประเทศไทย ต่าง ๆ ในกลุ่มภูมิภาคเอเชีย และแปซิฟิก ยุโรป อเมริกา และกลุ่มประเทศสังคมนิยมต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับความร่วมมือทวิภาคีและความร่วมมืออื่น ๆ เรื่องทุนภายใต้กรอบความตกลงทวิภาคี เช่น อินเดีย ญี่ปุ่น จีน ฝรั่งเศสฯลฯ จัด/ร่างการประชุมความร่วมมือทวิภาคีประจำปี

4.2 งานทุนการศึกษา

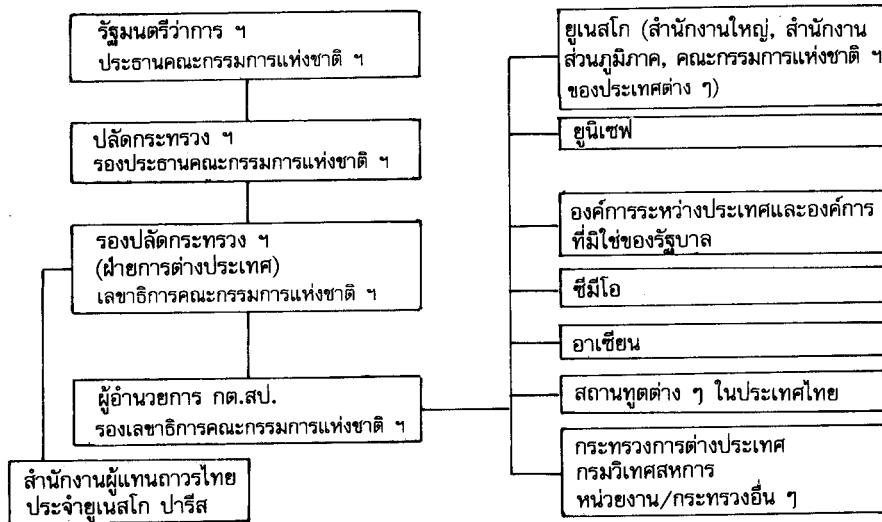
มีหน้าที่บริหารทุนรัฐบาลไทย ทุนรัฐบาลต่างประเทศ ทุนองค์กรระหว่างประเทศ ทุนมูลนิธิและสถาบันต่างประเทศ รวมทั้งองค์กรเอกชน ที่จัดสรรให้แก่ ข้าราชการกระทรวงศึกษาธิการ โดยมีหน้าที่วิเคราะห์เอกสารข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับทุน การจัดสรรquota ให้แก่ข้าราชการของกรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งข้าราชการสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ บริหารทุนรัฐบาลไทยที่ให้กับชาวต่างประเทศ ในรูปของคณะกรรมการบริหารทุน และให้ความร่วมมือกับรัฐบาลต่างประเทศ และองค์กรระหว่างประเทศในการจัดรายการดูงานให้แก่ผู้รับทุนขององค์กรนั้น ๆ โดยผ่านทางกรมวิเทศสหการ

4.3 งานส่งเสริมการศึกษา

มีหน้าที่เกี่ยวกับการส่งเสริมการศึกษา ฝึกอบรม ดูงาน วิจัย และสัมมนา สำหรับข้าราชการ นักเรียน เยาวชน ทั้งในประเทศและต่างประเทศ รับผิดชอบเรื่อง ข้าราชการลาไปศึกษาและฝึกอบรม ณ ต่างประเทศด้วยทุนประเภท 2 จัด ปฐมนิเทศข้าราชการของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ และกรมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องในกระทรวงศึกษาธิการที่จะเดินทางไปต่างประเทศ จัดบรรยากาศสรุป จัดเตรียมเอกสารข้อมูลสำหรับการเดินทาง ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในด้านพิธีการและการเดินทางไปต่างประเทศ ดำเนินการโครงการแลกเปลี่ยน เจ้าหน้าที่สำนักเลขานุการคณะกรรมการแห่งชาติฯ ของไทยกับเจ้าหน้าที่สำนัก เลขาธิการคณะกรรมการแห่งชาติฯ ของประเทศไทยเชิงนโยบายและโภ

แผนภูมิแสดงขอบข่ายการประสานงานของกองการสัมพันธ์ต่างประเทศ กับหน่วยงานต่าง ๆ

สำนักเลขานุการคณะกรรมการแห่งชาติ ว่าด้วยการศึกษา วิทยาศาสตร์และวัฒนธรรม แห่งสหประชาชาติ (ยูเนสโก)

องค์การศึกษา วิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ หรือที่เรียกว่าย่อ ๆ ว่ายูเนสโก เป็นองค์การขั้นัญพิเศษขององค์การหนึ่งของสหประชาชาติ ซึ่งตั้งขึ้นหลังสงครามโลกครั้งที่สอง คือเมื่อวันที่ 4 พฤศจิกายน พ.ศ. 2489 มีสำนักงานใหญ่ตั้งอยู่ที่กรุงปารีส ประเทศฝรั่งเศส จุดมุ่งหมายของยูเนสโกก็เพื่อเสริมสร้างสันติภาพโดยส่งเสริมความร่วมมือของนานาชาติทางการศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรม เพื่อให้ทั่วโลกเคารพในความยุติธรรม กฎหมาย สิทธิ และเสรีภาพที่มนุษย์พึงมีโดยไม่ถือเชื้อชาติ เพศ ภาษา หรือศาสนาตามกฎหมายของสหประชาชาติ ประเทศไทยได้เข้าเป็นสมาชิกของยูเนสโก เมื่อวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2492 นับเป็นรัฐสมาชิกประเทศไทยที่ 49

เมื่อประเทศไทยได้เข้าเป็นสมาชิกของยูเนสโก รัฐบาลก็ได้มอบหมายให้กระทรวงศึกษาธิการเป็นตัวแทนของรัฐบาลในการติดต่อกับยูเนสโก โดยได้ตั้งหน่วยงานเพื่อประสานงาน คือ สำนักเลขานุการคณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยการศึกษา วิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ ที่กองการสัมพันธ์ต่างประเทศ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ มีหน้าที่ในการให้ข้อเสนอแนะแก่รัฐบาลและหน่วยงานต่าง ๆ ในประเทศไทยเกี่ยวกับงานของยูเนสโก ในขณะเดียวกันก็ทำหน้าที่ควบคุมดูแลการทำงานของยูเนสโก ซึ่งรัฐบาลไทยมีส่วนในการบริจาคค่าบำรุงและมีส่วนเกี่ยวข้องในฐานะรัฐสมาชิก นอกจากนั้นยังทำหน้าที่เกี่ยวกับการให้-รับความช่วยเหลือ และความร่วมมือกับยูเนสโกในด้านการดำเนินงานโครงการต่าง ๆ ทั้งด้านการศึกษา วิทยาศาสตร์ วัฒนธรรม สื่อสารมวลชน และสังคมศาสตร์ ความช่วยเหลือมีในรูปของเงิน อุปกรณ์ ทุนการศึกษา การจัดการประชุมระหว่างประเทศ การสัมมนา การฝึกอบรม ฯลฯ

กลไกการทำงานขององค์กรศึกษาฯ สหประชาชาติประกอบด้วยการ
ประชุมสมัยสามัญ คณะกรรมการบริหาร และสำนักเลขานุการ

1. การประชุมสมัยสามัญ ประชุมทุก 2 ปี เพื่อเลือกคณะกรรมการ
บริหาร แต่งตั้งผู้อำนวยการ ลงมติเรื่องแผนงานและงบประมาณในระยะเวลา 2 ปีต่อไป
ตลอดจนพิจารณาการรับประเทศอื่น ๆ เข้าเป็นสมาชิกขององค์กรฯ และ
ออกเสียงเรื่องอัตราค่าบำรุงของประเทศสมาชิก โดยคำนึงถึงจำนวนพลเมือง
และรายได้ของประเทศไทยในปี พ.ศ. 2537 เสียค่าบำรุง 145,548
เหรียญล้านบาท ฯ และ 1,340,572 ฟรังค์ฝรั่งเศส (ประมาณ 10.5 ล้านบาท)

2. คณะกรรมการบริหาร ประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิและมีชื่อเสียงทาง
ด้านการศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรม ประกอบด้วยกรรมการ 51 คน เลือก
จากผู้แทนของประเทศสมาชิก และมีการเลือกตั้งกรรมการใหม่ครึ่งหนึ่งทุก 2 ปี
ดำรงตำแหน่ง 4 ปี ศึกษาปฏิบัติงานตั้งแต่การประชุมสมัยสามัญที่ตนได้รับเลือก
ลุ้นสุดลง จนถึงการประชุมสมัยสามัญครั้งต่อมาลุ้นสุดลง ประชุมอย่างน้อยปีละ
2 ครั้ง ในไทยโดยได้รับเลือกตั้งเป็นกรรมการบริหารอยู่ 3 วาระ คือระหว่าง
พ.ศ. 2495–2499 พ.ศ. 2523–2528 และ พ.ศ. 2533–2536

3. สำนักเลขานุการ เป็นองค์กรบริหารซึ่งรับผิดชอบงานระหว่างชาติ
ปฏิบัติงานตามมติของที่ประชุมสมัยสามัญ และคณะกรรมการบริหาร โดยเฉพาะ
อย่างยิ่งในการดูแลความร่วมมือระหว่างประเทศตามแผนงานและงบประมาณ
ตามที่ประชุมสมัยสามัญเห็นชอบ

ภาษาที่ใช้เป็นทางการคือ ภาษาอังกฤษและฝรั่งเศส ภาษาที่ใช้ระหว่าง
การประชุมสมัยสามัญและกรรมการบริหาร คือ ภาษาอังกฤษ ฝรั่งเศส รัสเซีย
อาหรับ สเปน และจีน

ผู้อำนวยการใหญ่ เป็นเจ้าหน้าที่สูงสุดขององค์กรอยู่ในวาระ 6 ปี มี
รองผู้อำนวยการ 1 คน และผู้ช่วยผู้อำนวยการ 6 คน

คณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยการศึกษา วิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ

ธรรมนูญขององค์การศึกษาฯ สหประชาชาติ กำหนดให้มีหน่วยประสานงาน หรือคณะกรรมการแห่งชาติเพื่อประสานงานของรัฐสมาชิกแต่ละประเทศ กับองค์กรเพื่อเป็นตัวแทนรัฐบาลและหน่วยงานสำคัญฯ ของประเทศ ซึ่งดำเนินการทางด้านการศึกษา วิทยาศาสตร์ วัฒนธรรม สังคมศาสตร์ และสื่อสารมวลชน โดยให้บรรดารัฐสมาชิกแต่งตั้งคณะกรรมการแห่งชาติฯ ขึ้น ประกอบด้วยผู้แทน

3 คณะ คือ

1. กรรมการฝ่ายการศึกษา
2. กรรมการฝ่ายวิทยาศาสตร์
3. กรรมการฝ่ายวัฒนธรรม

สำหรับประเทศไทย คณะรัฐมนตรีได้มีมติแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้น คณะหนึ่ง เรียกว่าคณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยการศึกษา วิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ เมื่อวันที่ 26 ตุลาคม พ.ศ. 2492 โดยแต่งตั้งให้ผู้รักษาการหัวหน้ากองการต่างประเทศ (ในขณะนั้น) เป็นผู้รักษาการในตำแหน่งเลขานุการคณะกรรมการแห่งชาติฯ ด้วย

ต่อมาได้มีการขยายงานเพิ่มขึ้น จึงได้แต่งตั้งคณะกรรมการเพิ่มขึ้นอีก

2 คณะ คือ

- กรรมการฝ่ายสังคมศาสตร์ เมื่อวันที่ 28 กันยายน พ.ศ. 2502
- กรรมการฝ่ายสื่อสารมวลชน เมื่อวันที่ 26 มกราคม พ.ศ. 2503

ปัจจุบันคณะกรรมการแห่งชาติฯ ได้รับการแต่งตั้งจากคณะรัฐมนตรี ตามมติเมื่อวันที่ 29 อัพวานม พ.ศ. 2535 นับจนถึงปัจจุบันมีคณะกรรมการรวมทั้งสิ้น 8 คณะ คือ

1. คณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยการศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (20 คน)

2. คณะกรรมการฝ่ายการศึกษาของคณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยการศึกษาฯ สหประชาชาติ (18 คน)
3. คณะกรรมการฝ่ายวิทยาศาสตร์ของคณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยการศึกษาฯ สหประชาชาติ (20 คน)
4. คณะกรรมการฝ่ายวัฒนธรรมของคณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยการศึกษาฯ สหประชาชาติ (20 คน)
5. คณะกรรมการฝ่ายสังคมศาสตร์ของคณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยการศึกษาฯ สหประชาชาติ (20 คน)
6. คณะกรรมการฝ่ายสื่อสารมวลชนของคณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยการศึกษาฯ สหประชาชาติ (14 คน)
7. คณะกรรมการระบบสารนิเทศสากลของคณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยการศึกษาฯ สหประชาชาติ (20 คน)
8. คณะกรรมการพิจารณากรอบแนวทางเข้าร่วมสัดส่วนการศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมของคณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยการศึกษาฯ สหประชาชาติ (17 คน)

วัตถุประสงค์และอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการแห่งชาติฯ

ตามกฎหมายของยูเนสโกว่าด้วยคณะกรรมการแห่งชาติฯ (Charter of the National Commissions for UNESCO) มีดังนี้

1. คณะกรรมการแห่งชาติฯ ตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์ที่จะส่งเสริมให้กระทรวง ทบวง กรม หน่วยงาน สถาบัน องค์การ และประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมของยูเนสโกเพื่อความก้าวหน้าทางการศึกษา วิทยาศาสตร์ วัฒนธรรม และช่วงสارข้อมูล ทั้งนี้เพื่อให้ประเทศไทยสามารถดำเนินการในเรื่องต่อไปนี้
  - 1.1 มีส่วนร่วมในการ整理ไว้ซึ่งสันติภาพ ความมั่นคงปลอดภัย และสวัสดิภาพของมนุษยชาติ โดยการร่วมในกิจกรรมยูเนสโก ซึ่งมุ่งส่งเสริมความรู้ความเข้าใจซึ่งกันและกันเกี่ยวกับชนชาติ

ต่าง ๆ ให้การศึกษาแก่ประชาชน เพยแพร์วัฒนธรรม รักษาเพิ่มพูน และเผยแพร่วิทยาการ

1.2 มีบทบาทสำคัญในการปฏิบัติงานของยูเนสโก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการวางแผนและดำเนินโครงการขององค์การฯ

2. เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าว คณะกรรมการแห่งชาติฯ จึงดำเนินการดังนี้

- 2.1 ให้คำแนะนำแก่วัสดุและยูเนสโกในเรื่องที่อยู่ในขอบข่ายขององค์การฯ
- 2.2 ประสานงานกับวัสดุ หน่วยงาน องค์การ สถาบัน และบุคคลที่เกี่ยวข้องในเรื่องที่อยู่ในขอบข่ายงานของยูเนสโก
- 2.3 ส่งเสริมให้สถาบันระดับชาติทั้งที่เป็นของวัสดุและไม่ใช่ของวัสดุ ตลอดจนบุคคลที่เกี่ยวข้องเข้าไปมีส่วนร่วมและดำเนินโครงการของยูเนสโก เพื่อให้ความช่วยเหลือทางปัญญา วิชาการ ศิลปะ หรือบริหารชีวองค์การฯ อาทิตย์ต้องขอความช่วยเหลือ
- 2.4 เพยแพร์ข่าวสารเกี่ยวกับความมุ่งหมาย โครงการ และกิจกรรมของยูเนสโก ตลอดจนพยายามกระตุ้นความสนใจของประชาชน ทั่วไปในงานของยูเนสโกรัวด้วย
- 2.5 เข้าร่วมในการวางแผนและดำเนินงานต่าง ๆ ของยูเนสโก ซึ่งได้รับความช่วยเหลือตามโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ โครงการลีงแวดล้อมแห่งสหประชาชาติ กองทุนเพื่อกิจกรรมประชากรแห่งสหประชาชาติ และโครงการระหว่างประเทศอื่น ๆ
- 2.6 เข้าร่วมในการเลือกสรรผู้สมัครเข้าทำงานในตำแหน่งต่าง ๆ ของยูเนสโกตามโครงการปกติขององค์การฯ หรือจากงบประมาณยอดพิเศษอื่น ๆ ตลอดจนจัดหาสถานศึกษาหรืออบรมแก่ผู้ได้รับทุนยูเนสโก

- 2.7 ร่วมกับคณะกรรมการแห่งชาติ ฯ ของประเทศไทย ฯ ศึกษา
วิจัยเรื่องที่อยู่ในขอบข่ายความรับผิดชอบขององค์การ ฯ
- 2.8 ดำเนินการอื่น ๆ ตามที่เห็นสมควร ที่เกี่ยวกับวัตถุประสงค์
โดยท้าไปของยูเนสโก

3. คณะกรรมการแห่งชาติ ฯ จะร่วมมือกับคณะกรรมการแห่งชาติ ฯ
ของประเทศไทย ประสานงานกับสำนักงานส่วนภูมิภาคและศูนย์อื่น ๆ ของยูเนสโก
ในการส่งเสริมความร่วมมือทั้งในระดับภูมิภาค ภูมิภาคย่อยและทวีภาคี ในด้าน¹
การศึกษา วิทยาศาสตร์และวัฒนธรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการวางแผนและ
ดำเนินการร่วมกัน การร่วมมือกันนี้อาจจะส่งผลต่อการเตรียมการดำเนินงาน
และการประเมินผลโครงการ และอาจเป็นในรูปของการร่วมกันสำรวจ การสัมมนา²
การประชุม และการแลกเปลี่ยนข่าวสาร วัสดุอุปกรณ์และการเยี่ยมเยียนซึ่งกัน
และกัน

4. แต่งตั้งคณะกรรมการได้ตามความจำเป็น

องค์ประกอบ

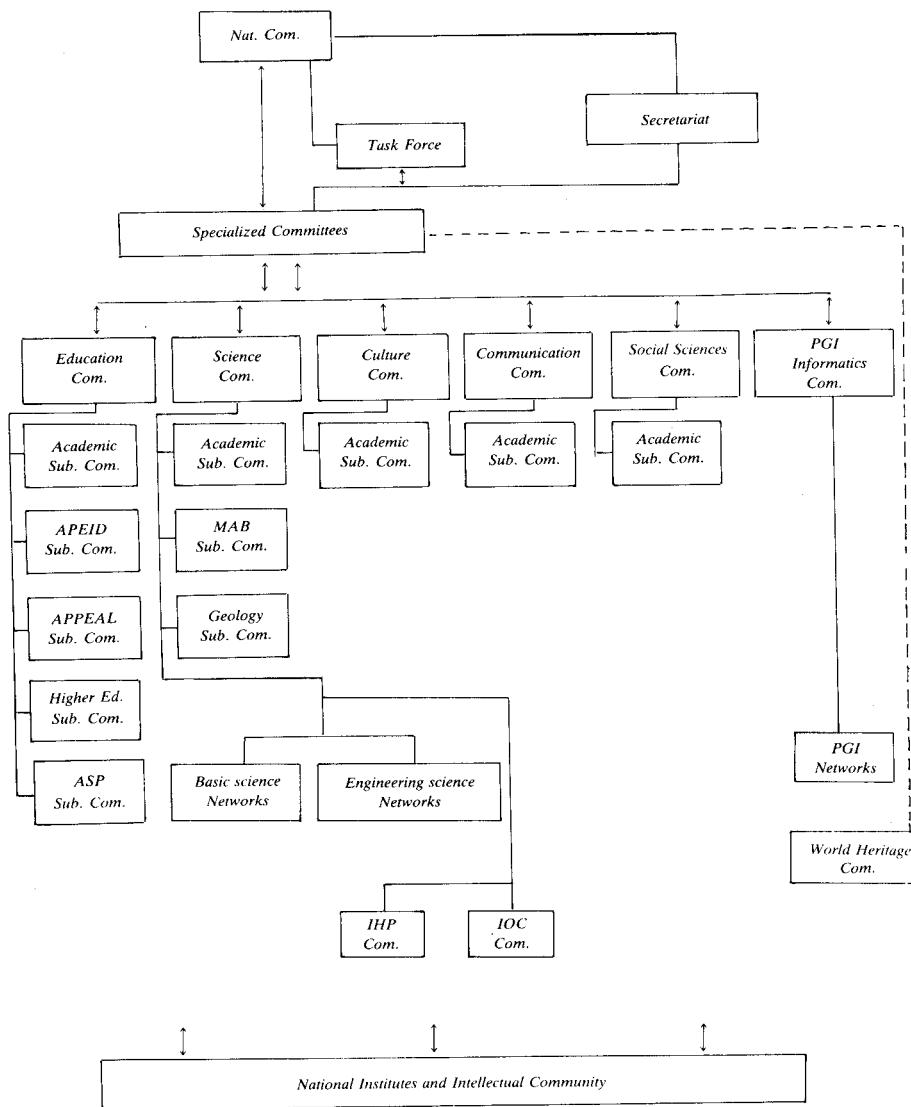
คณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยการศึกษา วิทยาศาสตร์และวัฒนธรรม³
แห่งสหประชาชาติชุดปัจจุบันประกอบด้วย

1. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ	ประธานกรรมการ
2. ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	รองประธานกรรมการ
3. ปลัดทบวงมหาวิทยาลัย	กรรมการ
4. เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	กรรมการ
5. อธิบดีกรมองค์การระหว่างประเทศ	กรรมการ
6. อธิบดีกรมวิเทศสหการ	กรรมการ
7. ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ	กรรมการ
8. เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ	กรรมการ

9. ประธานคณะกรรมการฝ่ายการศึกษา	
ของคณะกรรมการแห่งชาติ ฯ	กรรมการ
10. ประธานคณะกรรมการฝ่ายวัฒนธรรม	
ของคณะกรรมการแห่งชาติ ฯ	กรรมการ
11. ประธานคณะกรรมการฝ่ายวิทยาศาสตร์	
ของคณะกรรมการแห่งชาติ ฯ	กรรมการ
12. ประธานคณะกรรมการฝ่ายสังคมศาสตร์	
ของคณะกรรมการแห่งชาติ ฯ	กรรมการ
13. ประธานคณะกรรมการฝ่ายสื่อสารมวลชน	
ของคณะกรรมการแห่งชาติ ฯ	กรรมการ
14. ประธานคณะกรรมการระบบสารนิเทศสากล	
ของคณะกรรมการแห่งชาติ ฯ	กรรมการ
15. ศาสตราจารย์ ดร. อุดุล วิเชียรเจริญ	กรรมการ
16. รองศาสตราจารย์ ดร. ศลักษณ์ ทรอพนันทน์	กรรมการ
17. ศาสตราจารย์หม่อมเจ้าสุภารดิศ ดิศกุล	กรรมการ
18. รองปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	
ฝ่ายการต่างประเทศ	กรรมการและเลขานุการ
19. ผู้อำนวยการกองการสัมพันธ์ต่างประเทศ	
สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	กรรมการและรองเลขานุการ
20. หัวหน้าฝ่ายองค์การต่างประเทศ	
กองการสัมพันธ์ต่างประเทศ	
สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

Organization Chart
The Thai National Commission for Unesco

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา วิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (ยูเนสโก)

ความเป็นมา

นานาชาติได้ร่วมกันก่อตั้งองค์การศึกษา วิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (ยูเนสโก) ขึ้นเมื่อวันที่ 4 พฤศจิกายน พ.ศ. 2489 ต่อมา เมื่อวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2492 ประเทศไทยได้เข้าเป็นสมาชิกขององค์การฯ หลังจากนั้นก็ได้แต่งตั้งคณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยการศึกษาฯ สหประชาชาติขึ้น โดยมี พลเอก รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการเป็นประธานคณะกรรมการฯ โดยตำแหน่ง และมอบหมายให้กองการสัมพันธ์ต่างประเทศ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ปฏิบัติหน้าที่เป็นสำนักเลขานุการของคณะกรรมการชุดนี้

บรรดาประเทศสมาชิกของยูเนสโกได้แต่งตั้งคณะกรรมการของตนขึ้น ณ สำนักงานใหญ่ขององค์การฯ ที่กรุงปารีส ประเทศฝรั่งเศส ให้มีบุคลากรเพียงพอ ก็จะ แต่งตั้งเอกสารอัครราชทูตเป็นหัวหน้าคณะกรรมการแห่งสหประชาชาติ ให้เป็นผู้แทนภาระ ประจำยูเนสโกโดยเฉพาะ ประเทศเหล่านี้ได้แก่บรรดาประเทศใหญ่ๆ ที่มีกำลังคน และทรัพยากรอื่นๆ ที่จำเป็นเพียงพอ หรือประเทศที่เห็นความสำคัญของความร่วมมือนานาชาติโดยผ่านทางยูเนสโก เช่น ประเทศมาเลเซีย อินโดนีเซีย ฯลฯ สำนบากงประเทศจะแต่งตั้งเอกสารอัครราชทูตประจำกรุงปารีสของตน เป็นผู้แทนภาระ และมอบให้เจ้าหน้าที่สถานทูตเป็นผู้ประสานงาน หรือมีหน้าที่แต่งตั้งรองผู้แทนภาระของตนไปประจำ ณ สำนักงานคณะกรรมการของตนที่อาคารสำนักงานใหญ่ ขององค์การฯ

สำหรับประเทศไทยนั้น นับตั้งแต่ได้เข้าเป็นสมาชิกขององค์การฯ เรื่อยมา จนถึงเดือนมิถุนายน พ.ศ. 2525 ก็ได้ขอความอนุเคราะห์ฯ พล.ฯ เอกอัครราชทูต

ณ กรุงปารีส รับภาระเป็นผู้แทนถาวร โดยมีเจ้าหน้าที่สถานเอกอัครราชทูต เป็นผู้รับผิดชอบงานของสำนักงานคณะกรรมการคณะผู้แทนถาวร และในปีเดียวกันนี้ รัฐบาลได้เปิดสำนักงานคณะผู้แทนถาวรไทยขึ้น ณ สำนักงานใหญ่ขององค์การฯ โดยมอบให้ ฯ พล.ฯ เอกอัครราชทูต ณ กรุงปารีส เป็นผู้แทนถาวร และส่งนักวิชาการศึกษาจากกระทรวงศึกษาธิการไปเป็นรองผู้แทนถาวร พร้อมกับจัดหาเจ้าหน้าที่ฝ่ายธุรการเพื่อช่วยปฏิบัติงานให้เป็นที่เรียบร้อย

ภาระหน้าที่ของสำนักงานคณะผู้แทนถาวรไทยประจำยุเนสโก มีดังนี้

1. เป็นผู้แทนรัฐบาลไทยในกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวกับยุเนสโก ณ กรุงปารีส รวมทั้งเป็นผู้แทนรัฐบาลในการประชุมกลุ่มการเมืองต่างๆ ซึ่งมีอยู่เป็นประจำ เช่น กลุ่ม 77 กลุ่มอาเซียนและแปซิฟิก กลุ่มอาเซียน ฯลฯ
2. ประสานงานระหว่างองค์การฯ กับสำนักเลขานุการคณะกรรมการแห่งชาติฯ สถาบันชาติ กระทรวงการต่างประเทศ ตลอดจนหน่วยราชการและหน่วยงานอื่นๆ ในประเทศไทยที่มีกิจกรรมร่วมมือกับองค์การฯ เช่น หากหน่วยราชการของไทยไปจัดนิทรรศการ และ/หรือกิจกรรมต่างๆ ณ สำนักงานใหญ่ยุเนสโก ที่กรุงปารีส สำนักงานฯ มีหน้าที่ติดต่ออุดมและประสานงานต่างๆ ให้เป็นที่เรียบร้อย บังเกิดผลดีแก่ทางราชการ เพื่อจะได้นำข้อเลียงมาสู่ประเทศไทย
3. เป็นผู้แทนประเทศไทย และอำนวยความสะดวกแก่คณะผู้แทนไทย ที่ไปร่วมการประชุมขององค์การฯ ซึ่งมีทั้งการประชุมในระดับนโยบาย (เช่น การประชุมสมัยสามัญ และการประชุมคณะกรรมการบริหาร) และการประชุมวิชาการเฉพาะสาขา (เช่น การประชุมคณะกรรมการอธิการสมุทรศาสตร์ระหว่างรัฐบาล การประชุมคณะมนตรีระหว่างรัฐบาล สำหรับโปรแกรมนานาชาติว่าด้วยการพัฒนาด้านสื่อสารมวลชน การประชุมทางด้านลิขสิทธิ์ ฯลฯ) โดยสำนักงานฯ จะเป็นกำลังให้

แก่คณะกรรมการไทยทั้งในด้านวิชาการและธุรการ ทั้งยังช่วยประสานในการขอเสียงสนับสนุน และการขอทราบทำที่ของกลุ่มประเทศอื่น ๆ เพื่อประโยชน์ในการกำหนดทำที่และแนวโน้มนโยบายของไทย ในเรื่องต่าง ๆ ต่อไป

4. บรรยายสรุปเกี่ยวกับลักษณะงานและสภาพความเป็นไปในประเทศไทย แก่เจ้าหน้าที่และที่ปรึกษาขององค์กรฯ ที่จะเดินทางไปรับตำแหน่ง หรือปฏิบัติงานในประเทศไทย
5. ประสานงานและอำนวยความสะดวกแก่ผู้เชี่ยวชาญของไทยที่ได้รับคำเชิญมาร่วมการประชุมขององค์กรฯ รวมทั้งผู้รับทุนยุเนสโกที่เดินทางไปศึกษาดูงาน ณ ประเทศไทยรรингเคล
6. เผยแพร่ความก้าวหน้าด้านการศึกษา และวัฒนธรรมของไทย เพื่อให้ชาวต่างชาติได้มีความสนใจในศิลปวัฒนธรรมของไทยมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้เพื่อสนองนโยบายของรัฐบาลที่มุ่งส่งเสริมให้องค์กรนานาชาติไปจัดการประชุมสัมมนาในประเทศไทย อันเป็นการแสดงความร่วมมือของไทย และเป็นช่องทางหนึ่งที่จะนำรายได้เข้าสู่ประเทศไทยอีกด้วย

**ฯพณฯ เอกอัครราชทูต/ผู้แทนถาวร และรองผู้แทนถาวร
นับแต่วันก่อตั้งสำนักงานคณะผู้แทนถาวรฯ เมื่อปี พ.ศ. 2525**

ฯพณฯ เอกอัครราชทูต/ผู้แทนถาวร

1. ฯพณฯ นายอโวราท สุทธิวานิชพุฒิ (พ.ศ. 2525-2526)
2. ฯพณฯ นายอรุณ ภาณุพงศ์ (พ.ศ. 2526-2528)
3. ฯพณฯ นายประชา คุณະເກມ (พ.ศ. 2528-2530)
4. ฯพณฯ นายนิเวศย์ วัฒนคุณ (พ.ศ. 2530-2532)
5. ฯพณฯ ม.ล.เทพ เทวกุล (พ.ศ. 2532-ปัจจุบัน)

รองผู้แทนถาวร

1. นายวิชัย ตันศิริ นักวิชาการคึกคักระดับ 8 (พ.ศ. 2525-2527)
2. นางศรีน้อย โพวaghong นักวิชาการคึกคักระดับ 9 (พ.ศ. 2527-ปัจจุบัน)

สำนักเลขานุการคณะกรรมการแห่งชาติ ว่าด้วยองค์กรรัฐมนตรีศึกษาแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (ซีเมโอ)

ประเทศไทยได้เข้าร่วมเป็นสมาชิกผู้ก่อตั้งองค์กรรัฐมนตรีศึกษาแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (ซีเมโอ) - Southeast Asian Ministers of Education Organization (SEAMEO) เมื่อวันที่ 30 พฤษภาคม พ.ศ. 2508 รัฐบาลไทยได้เล็งเห็นถึงความสำคัญขององค์การนี้ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อร่วมมือและส่งเสริมงานด้านการศึกษา วิทยาศาสตร์และวัฒนธรรม ในระหว่างประเทศสมาชิกในภูมิภาค เอเชียตะวันออกเฉียงใต้และเพื่อเป็นการเสริมสร้างเสถียรภาพ ความเข้าใจอันดี และความมั่นคงของภูมิภาคนี้ จึงได้มอบหมายให้กระทรวงศึกษาธิการเป็นหน่วยงานรับผิดชอบในการประสานงานกับองค์กรซีเมโอในเรื่องการดำเนินงานทั้งหมด รวมทั้งเข้าร่วมการประชุมสภารัฐมนตรีศึกษาแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (ซีเมค) - Southeast Asian Ministers of Education Council (SEAMEC) ซึ่งทำหน้าที่เป็นผู้กำหนดนโยบายในการกำหนดกิจกรรมและโครงการต่าง ๆ ของซีเมโอ

กระทรวงศึกษาธิการได้มอบให้ กองการสัมพันธ์ต่างประเทศ ทำหน้าที่เป็นสำนักเลขานุการคณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยองค์กรรัฐมนตรีศึกษาแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เพื่อทำหน้าที่เป็นหน่วยงานกลางด้านประสานนโยบาย/แผน ขององค์กรซีเมโอในด้านต่าง ๆ เช่น การศึกษา วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ภาษาศาสตร์ การเกษตร โบราณคดีและวิจิตรศิลป์ เป็นต้น โดยประสานงานกับกระทรวงต่าง ๆ ทบวง กรม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ ยังจัดประชุมทางวิชาการและจัดกิจกรรมตามโครงการต่าง ๆ ของซีเมโอ รวมทั้งให้การรับรองและจัดรายการคุณงานให้แก่ผู้รับทุนและเจ้าหน้าที่ของซีเมโอในโอกาสต่าง ๆ

ภายหลังจากการประชุมครั้งแรกในวันที่ 30 พฤศจิกายน พ.ศ. 2508 ได้มีการจัดตั้งสำนักงานเลขานุการชั่วคราว (Interim Secretariat) ขึ้นที่ กองแผนงาน กระทรวงศึกษาธิการของไทย ต่อมาในปี พ.ศ. 2511 สถาบันตุรกี ศึกษาแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้เห็นชอบในการจัดตั้งสำนักงานเลขานุการ สาธารณะองค์การซีมีโอ ขึ้นที่กรุงเทพมหานคร ในปี พ.ศ. 2511 และ พ.ศ. 2521 ประเทศไทยรับเป็นเจ้าภาพโครงการระดับภูมิภาค 2 โครงการ คือ โครงการ เวชศาสตร์เขต้อนและสาธารณสุขอาเซียน (TROPMED) ซึ่งได้เปลี่ยนสถานภาพ เป็นศูนย์ระดับภูมิภาคของซีมีโอในปี พ.ศ. 2536 และโครงการโบราณคดีและ วิจิตรศิลป์ของซีมีโอ (SPAFA) ซึ่งได้เปลี่ยนสถานภาพเป็นศูนย์ระดับภูมิภาคของ ซีมีโอ ในปี พ.ศ. 2528 ต่อมาในปี พ.ศ. 2536 ประเทศไทยได้รับเป็นเจ้าภาพ ศูนย์ใหม่ของซีมีโออีกแห่งหนึ่ง คือ ศูนย์ระดับภูมิภาคว่าด้วยอุดมศึกษาและการ พัฒนาของซีมีโอ (RIHED)

นอกจากจะเป็นองค์การระหว่างรัฐบาลส่วนภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ แล้วซีมีโอยังเป็นองค์กรโดยขอบเขตตามกฎหมายที่ได้รับการยอมรับในระดับนานาชาติ การให้สัตยาบันต่อกฎบัตรโดยรัฐบาล ซึ่งสถาบันตุรกีศึกษาเป็นผู้ลงนาม ก่อให้เกิด พันธะผูกพันในฐานะประเทศสมาชิก และทำให้รัฐบาลของแต่ละประเทศยอมรับ ข้อผูกพันต่าง ๆ เมื่อรัฐมนตรีศึกษาจากประเทศสมาชิกได้มาประชุมกันในส่วน สถาบันตุรกีศึกษาแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (ซีเมค)

ในปัจจุบันองค์การซีมีโอ ประกอบด้วยสมาชิก 8 ประเทศ คือ อินโดนีเซีย ลาว มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ ไทย กัมพูชา และบรูไน ดารุสซาลาม มีสมาชิก สมทบ 5 ประเทศ คือ ออสเตรเลีย ฝรั่งเศส นิวซีแลนด์ แคนาดา และสหพันธ์ สาธารณรัฐเยอรมัน

โครงสร้างและการดำเนินงานขององค์การซีเมโอ

องค์การซีเมโอประกอบด้วยองค์กรดังต่อไปนี้

- สภารัฐมนตรีศึกษาแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ หรือ ซีเมก
(Southeast Asian Ministers of Education Council หรือ SEAMEC)**

สภารัฐมนตรีศึกษาแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ประกอบด้วยรัฐมนตรีศึกษาของประเทศไทย 8 ประเทศ โดยมีรัฐมนตรีศึกษาของประเทศไทยดำรงตำแหน่งประธานสภารัฐมนตรีศึกษาฯ วาระละ 1 ปี หมุนเวียนกันไป

ตามปกติสภารัฐมนตรีศึกษาฯ จะประชุมปีละ 1 ครั้ง โดยประเทศไทยจะผลัดกันเป็นเจ้าภาพจัดประชุมในประเทศไทยของตน สภาฯ จะทำหน้าที่เป็นผู้กำหนดนโยบายขององค์การซีเมโอ พิจารณาอนุมัติโครงการ ตลอดจนงบประมาณการใช้จ่ายของสำนักงานเลขานุการฯ ศูนย์และโครงการระดับภูมิภาคขององค์การฯ นอกจากนี้ยังมีหน้าที่แต่งตั้งประธานซีเมค ผู้อำนวยการสำนักงานเลขานุการฯ ผู้อำนวยการศูนย์ ผู้ประสานงานโครงการ และสมาชิกคณะกรรมการบริหารของศูนย์และโครงการระดับภูมิภาคของซีเมโอ ทั้งนี้ โดยหลักการดำเนินการต่างๆ จะเป็นไปตามมติของที่ประชุมสภาฯ

- สำนักงานเลขานุการรัฐมนตรีศึกษาแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ หรือ ซีเมส**

(Southeast Asian Ministers of Education Secretariat หรือ SEAMES) ตั้งอยู่ ณ กรุงเทพมหานคร ประเทศไทย

สำนักงานซีเมส มีผู้อำนวยการ ซึ่งสภาคีเมสเป็นผู้แต่งตั้งจากเจ้าหน้าที่ระดับสูงของประเทศไทย ผู้อำนวยการซีเมสมีฐานะเป็นผู้แทน มีอำนาจตามกฎหมายในการดำเนินการต่างๆ แทนซีเมโอ ตามปกติตำแหน่งผู้อำนวยการซีเมสมีกำหนดวาระ 3 ปี และหมุนเวียนในระหว่างประเทศไทยเมื่อครบวาระ ผู้อำนวยการคนปัจจุบัน คือ Dr.Ruben Castillo Umalys จากประเทศฟิลิปปินส์ เข้าดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการซีเมสตั้งแต่วันที่ 29 สิงหาคม พ.ศ. 2534 และ

จะหมดภาระในเดือนสิงหาคม 2537 ผู้อำนวยการคนต่อไปคือ Dr. Ashari bin Che Mat จากประเทศไทยเชีย ซึ่งจะเข้ารับตำแหน่งตั้งแต่วันที่ 29 สิงหาคม 2537 และจะหมดภาระในวันที่ 28 สิงหาคม 2541

สำนักงานชีเมส ประกอบด้วยฝ่ายต่าง ๆ ดังนี้คือ ฝ่ายการเงิน ฝ่ายวางแผน ฝ่ายสนับสนุนและประชาสัมพันธ์ และฝ่ายธุรการ ทำหน้าที่เป็นสำนักงานกลาง รับผิดชอบงานการบริหารการเงินขององค์กรฯ และบริหารงานตามนโยบาย ที่ชีเมสได้กำหนดไว้ จัดทำเงินทุนสำหรับการดำเนินงานและกิจกรรมต่าง ๆ ของ ศูนย์และโครงการส่วนภูมิภาคของชีเมสฯ ส่งเสริมให้มีความร่วมมือระหว่างชีเมสฯ และองค์การอื่น ๆ ที่มีวัตถุประสงค์ร่วมกัน จัดวางแผนและพิจารณาข้อเสนอ ของ การจัดโครงการศึกษาดูท่องเที่ยว จัดสัมมนาปัฒนาในภูมิภาค ตลอดจน รับผิดชอบดำเนินงานโครงการชั่วคราวต่าง ๆ ซึ่งมีความสำคัญระดับภูมิภาค ได้แก่ โครงการการศึกษานอกระบบ (Non-Formal Education Programme) ระหว่างปี พ.ศ. 2528 – 2532 โครงการนี้ได้รับความสนับสนุนด้านการเงินจากรัฐบาล แคนาดา โครงการความร่วมมือกับรัฐบาลฝรั่งเศสในการจัดระบบและจัดอบรม เพื่อควบคุมรักษาสภาพแวดล้อมโดยอาศัยข้อมูลจากดาวเทียมในการตรวจติดตาม การทำลายป่า ซึ่งเป็นโครงการดำเนินงาน 3 ปี เริ่มตั้งแต่ พ.ศ. 2532 เป็นต้นไป และมีการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ของชีเมสฯ สำหรับปี พ.ศ. 2534 – 2543 เพื่อให้ การดำเนินงานของชีเมสฯ มีการพัฒนาและทรงตัวตามความต้องการของประเทศ สามารถในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

3. ศูนย์ระดับภูมิภาคของชีเมสฯ

(SEAMEO Regional Centres)

เพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ องค์การชีเมสฯ ได้จัดตั้ง ศูนย์ระดับภูมิภาคขึ้น 9 แห่ง ดังนี้

1. ศูนย์ระดับภูมิภาคว่าด้วยชีววิทยาเขตร้อนของชีเมสฯ (SEAMEO Regional Centre for Tropical Biology) เรียกโดยย่อว่า “ไบโอทรอป” (BIOTROP) ตั้งอยู่ ณ เมืองโบกอร์ ประเทศอินโดนีเซีย

2. ศูนย์ระดับภูมิภาคว่าด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา ของซีเมโอ (SEAMEO Regional Centre for Educational Innovation and Technology) เรียกโดยย่อว่า “อินโนเทค” (INNOTECH) ตั้งอยู่ ณ กรุงมนิลา ประเทศฟิลิปปินส์
3. ศูนย์ระดับภูมิภาคว่าด้วยการศึกษาด้านวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ ของซีเมโอ (SEAMEO Regional Centre for Education in Science and Mathematics) เรียกโดยย่อว่า “เรคแซม” (RECSAM) ตั้งอยู่ ณ เมืองปีนัง ประเทศมาเลเซีย
4. ศูนย์ระดับภูมิภาคว่าด้วยภาษาของซีเมโอ (SEAMEO Regional Language Centre) เรียกโดยย่อว่า “เรลซ์” (RELC) ตั้งอยู่ ณ ประเทศสิงคโปร์
5. ศูนย์ระดับภูมิภาคว่าด้วยบัณฑิตศึกษาและการวิจัยด้านการเกษตร ของซีเมโอ (SEAMEO Regional Centre for Graduate Study and Research in Agriculture) เรียกโดยย่อว่า “เชียร์ก้า” (SEARCA) ตั้งอยู่ ณ เมืองลอสบานเยอส ประเทศฟิลิปปินส์
6. ศูนย์ระดับภูมิภาคว่าด้วยโบราณคดีและวิจิตรศิลป์ของซีเมโอ (SEAMEO Centre for Archaeology and Fine Arts) เรียกโดยย่อว่า “สปาฟা” (SPAFA) ตั้งอยู่ ณ กรุงเทพมหานคร
7. ศูนย์ระดับภูมิภาคว่าด้วยเทคนิคและอาชีวศึกษาของซีเมโอ (SEAMEO Regional Centre for Vocational and Technical Education and Training) เรียกโดยย่อว่า “โวคเทค” (VOCTECH) ตั้งอยู่ ณ ประเทศบруไน ดารุสซาลาม
8. ศูนย์ระดับภูมิภาคว่าด้วยเวชศาสตร์เขตร้อนและสาธารณสุขของ ซีเมโอ (SEAMEO Regional Centre for Tropical Medicine and Public Health) เรียกโดยย่อว่า “ทรอปเมด” (TROPMED) ประกอบด้วยศูนย์ระดับภูมิภาค 4 ศูนย์ใน อินโดนีเซีย มาเลเซีย

ฟิลิปปินส์ และไทย โดยมีศูนย์ประสานงานอยู่ ณ กรุงเทพมหานคร ที่คณะกรรมการตัวแทนจากมหาวิทยาลัยมหิดล

๙. ศูนย์ระดับภูมิภาคว่าด้วยอุดมศึกษาและการพัฒนาของชีมีโอ (SEAMEO Regional Centre for Higher Education and Development) เรียกโดยย่อว่า “ไรเขต” (RIHED) ตั้งอยู่ ณ กรุงเทพมหานคร

ศูนย์ระดับภูมิภาคดังกล่าวมีหน้าที่จัดการฝึกอบรมและวิจัย จัดการประชุมทางวิชาการ จัดพิมพ์เอกสารและรายงานต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมให้มีการพัฒนาในด้านวิชาการและความรู้ความสามารถ ที่จะนำมาใช้พัฒนาประเทศสมาชิกขององค์กรชีมีโอ ซึ่งอยู่ในภูมิภาคเดียวกัน

แต่ละศูนย์ระดับภูมิภาค มีคณะกรรมการบริหาร (Governing Board) ซึ่งประกอบด้วยผู้แทนจากประเทศสมาชิก คณะกรรมการบริหารจะประชุมทุกปี อย่างน้อยปีละครั้งโดยมีผู้อำนวยการศูนย์ และผู้อำนวยการซีเมส ในฐานะกรรมการโดยตำแหน่ง เข้าร่วมประชุมด้วย คณะกรรมการบริหารมีหน้าที่พิจารณา ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงานของศูนย์ในเรื่องต่าง ๆ ดังนี้ดือ งบประมาณ บุคลากร โครงการ และกิจกรรม ให้เป็นไปตามแผนพัฒนา 5 ปี ตลอดจนพิจารณาแผนพัฒนา 5 ปี (ฉบับร่าง) และรายงานประจำปีเพื่อนำเสนอต่อที่ประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโส ของชีมีโอ (High Officials Meeting—HOM) ซึ่งเป็นการประชุมเพื่อกลั่นกรองโครงการและงบประมาณก่อนที่จะนำเสนอที่ประชุมซีเมสコンนักติ ที่ประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสประกอบด้วย เจ้าหน้าที่ระดับปลัดกระทรวงฯ ของประเทศสมาชิก ผู้อำนวยการซีเมส และเจ้าหน้าที่สำนักงานฯ ผู้อำนวยการศูนย์ต่าง ๆ ของชีมีโอและผู้แทนองค์กรอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

คณะกรรมการประสานงานระดับชาติ

เพื่อเป็นการรองรับงานขององค์กรชีมีโอ กระทรวงศึกษาธิการได้ขออนุมัติคณะกรรมการตัวแทนตั้งคณะกรรมการประสานงานระดับชาติที่เกี่ยวข้องกับศูนย์ต่าง ๆ ของชีมีโอ เพื่อพิจารณากลั่นกรองงานให้กระทรวงศึกษาธิการ และ

สำหรับผู้แทนไทยในคณะกรรมการบริหารของแต่ละศูนย์ กระทรวงศึกษาธิการได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการวิจัยและพัฒนา ที่ 2 กรกฎาคม พ.ศ. 2534 ให้แต่งตั้งคณะกรรมการต่าง ๆ ที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับองค์กรวิจัยและศึกษาแห่งเออเชีย ตะวันออกเฉียงใต้รวม 9 คณะ ดังนี้

- 1) คณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยองค์กรวิจัยและศึกษาแห่งเออเชีย ตะวันออกเฉียงใต้ (SEAMEO)
- 2) คณะกรรมการประสานงานระดับชาติเกี่ยวกับศูนย์ชีววิทยาเขตร้อนของซีเมโอ (BIOTROP)
- 3) คณะกรรมการประสานงานระดับชาติเกี่ยวกับศูนย์นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาของซีเมโอ (INNOTECH)
- 4) คณะกรรมการประสานงานระดับชาติเกี่ยวกับศูนย์การศึกษาด้านวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ของซีเมโอ (RECSAM)
- 5) คณะกรรมการประสานงานระดับชาติเกี่ยวกับศูนย์ภาษาของซีเมโอ (RELC)
6. คณะกรรมการประสานงานระดับชาติเกี่ยวกับศูนย์บันทึกศึกษาและการวิจัยด้านการเกษตรของซีเมโอ (SEARCA)
- 7) คณะกรรมการประสานงานระดับชาติเกี่ยวกับศูนย์โบราณคดีและวิจิตรศิลป์ของซีเมโอ (SPAFA)
- 8) คณะกรรมการประสานงานระดับชาติเกี่ยวกับศูนย์เทคนิคและอาชีวศึกษาของซีเมโอ (VOCTECH)
- 9) คณะกรรมการประสานงานระดับชาติเกี่ยวกับโครงการเวชศาสตร์เขตร้อนและสาธารณสุขของซีเมโอ (TROPMED)

คณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วย องค์การรัฐมนตรีศึกษาแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (ชื่นโนโอล) อำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบ

1. กำหนดนโยบายการดำเนินงานที่เกี่ยวกับองค์การรัฐมนตรีศึกษาแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
2. ให้คำแนะนำแก่รัฐบาลและองค์กรรัฐมนตรีศึกษาแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ในเรื่องที่อยู่ในขอบข่ายงานขององค์การฯ
3. ส่งเสริมให้หน่วยงานราชการและสถาบันต่าง ๆ ทั้งที่เป็นของรัฐบาลและมิใช่เป็นของรัฐบาลเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมขององค์การฯ เพื่อความก้าวหน้าทางการศึกษา วิทยาศาสตร์และวัฒนธรรม
4. ประสานงานกับหน่วยราชการและสถาบันต่าง ๆ ดังกล่าวในเรื่องที่อยู่ในขอบข่ายขององค์การฯ
5. เผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับความมุ่งหมาย โครงการ และกิจกรรมขององค์การฯ ตลอดจนกระตุ้นความสนใจของประชาชนทั่วไปในงานขององค์การฯ
6. ติดตามการดำเนินงานในเรื่องที่เกี่ยวกับองค์การฯ
7. ดำเนินการอื่น ๆ ตามที่เห็นสมควรที่เกี่ยวกับวัตถุประสงค์โดยทั่วไปขององค์การฯ
8. แต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นได้ตามความจำเป็น ทั้งนี้ต้องได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุมคณะกรรมการแห่งชาติฯ

องค์ประกอบ

1. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ประธานกรรมการ
2. ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ รองประธานกรรมการ
3. ศาสตราจารย์ ดร. อดุล วิเชียรเจริญ กรรมการ
4. รองปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (ฝ่ายการต่างประเทศ) กรรมการ
5. ประธานคณะกรรมการประสานงานระดับชาติ
เกี่ยวกับศูนย์ชีวิทยาเขตวันของซีมีโอ กรรมการ
6. ประธานคณะกรรมการประสานงานระดับชาติเกี่ยวกับศูนย์
นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาของซีมีโอ กรรมการ
7. ประธานคณะกรรมการประสานงานระดับชาติเกี่ยวกับ
ศูนย์การศึกษาด้านวิทยาศาสตร์และ
คณิตศาสตร์ของซีมีโอ กรรมการ
8. ประธานคณะกรรมการประสานงานระดับชาติเกี่ยวกับ
ศูนย์ภาษาของซีมีโอ กรรมการ
9. ประธานคณะกรรมการประสานงานระดับชาติเกี่ยวกับ
ศูนย์บัณฑิตศึกษาและการวิจัยด้าน¹
การเกษตรของซีมีโอ. กรรมการ
10. ประธานคณะกรรมการประสานงานระดับชาติเกี่ยวกับ
ศูนย์โบราณคดีและวิจิตรศิลป์ของซีมีโอ กรรมการ
11. ประธานคณะกรรมการประสานงานระดับชาติเกี่ยวกับ
ศูนย์เทคนิคและอาชีวศึกษาของซีมีโอ กรรมการ
12. ประธานคณะกรรมการประสานงานระดับชาติเกี่ยวกับ
ศูนย์เวชศาสตร์เขตวันและสาธารณสุขของซีมีโอ กรรมการ

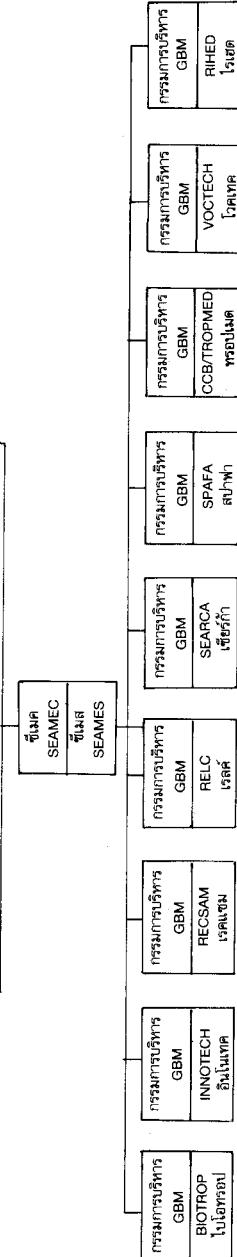
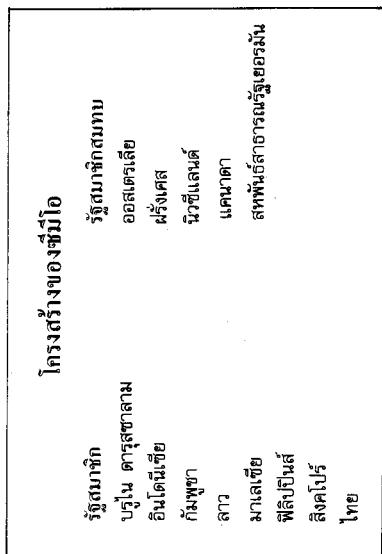
13. ผู้อำนวยการกองการสัมพันธ์ต่างประเทศ
สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
14. หัวหน้าฝ่ายองค์การต่างประเทศ
กองการสัมพันธ์ต่างประเทศ กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
15. เจ้าหน้าที่วีเทศสัมพันธ์
กองการสัมพันธ์ต่างประเทศ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

โครงสร้างของชุมชน

รัฐบาลท้องถิ่น
บริษัท ด้าวเดฟฟาร์ม
บริษัท เอ็นจีซีเอช
บริษัท ลีบีซีเอ็มส์
กัมพูชา
ลาว
มาเลเซีย
พุกานีส
สิงคโปร์
ไทย

รัฐบาลท้องถิ่น
บริษัท เอ็นจีซีเอช
บริษัท ลีบีซีเอ็มส์
บริษัท แม่น้ำ
สหพันธ์องค์กรเยอรมัน

โครงการความร่วมมือกับต่างประเทศ

กระทรวงศึกษาธิการได้ให้ความสำคัญในการติดต่อกับต่างประเทศเพื่อ มุ่งพัฒนาระบบการศึกษาของไทยให้ทัดเทียมกับอารยประเทศ ได้มีการ พัฒนาบุคลากรโดยการส่งครู อาจารย์ และเจ้าหน้าที่ไปศึกษา ฝึกอบรม ดูงาน และประชุม/สัมมนาในต่างประเทศ มีการรับความช่วยเหลือจากต่างประเทศในรูป ของทุนการศึกษา เครื่องมือ อุปกรณ์ทางการศึกษาและผู้เชี่ยวชาญจากต่างประเทศ มาให้คำแนะนำในการปรับปรุงการศึกษาของไทย ในระยะแรกความร่วมมือกับ ต่างประเทศเป็นไปในลักษณะของทวิภาคี หรือในลักษณะประเทศต่อประเทศ

ต่อมาเมื่อมีการจัดตั้งองค์การสหประชาชาติ กระทรวงศึกษาธิการได้มี การติดต่อและขยายความร่วมมือกับต่างประเทศมากขึ้น โดยผ่านองค์การต่างประเทศ องค์การที่สำคัญคือองค์การศึกษา วิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (ยูเนสโก) กระทรวงศึกษาธิการได้รับมอบหมายจากรัฐบาลไทยให้เป็นตัวแทน ในการให้ความร่วมมือกับยูเนสโก และยังได้ร่วมมือในการจัดตั้งองค์การศึกษา ส่วนภูมิภาคที่สำคัญได้แก่ องค์การรัฐมนตรีศึกษาแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (ซีเมโอล) นอกจากนี้กระทรวงศึกษาธิการยังได้ให้ความช่วยเหลือและความร่วมมือกับ หน่วยงานต่างประเทศ ทั้งภาครัฐบาลและเอกชนมากขึ้นในลักษณะพหุภาคี โดยมี จุดมุ่งหมายในอันที่จะเสริมสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์อันดีระหว่างไทย กับมิตรประเทศ

1. ความร่วมมือกับองค์การในเครือสหประชาชาติ องค์การศึกษา วิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (ยูเนสโก)

กระทรวงศึกษาธิการได้ร่วมมือกับยูเนสโก ดำเนินงานโครงการต่าง ๆ และได้จัดสถานที่ตั้งสำนักงานส่วนภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิกของยูเนสโกขึ้นที่ กรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ 2 ธันวาคม พ.ศ. 2504 โครงการที่สำคัญ ๆ มีดังนี้

การศึกษา

- โครงการปรับปรุงส่งเสริมการศึกษา จังหวัดฉะเชิงเทรา (2494-2503)
- การจัดตั้งศูนย์กลางอบรมการศึกษาผู้ใหญ่ จังหวัดอุบลราชธานี (2497-2504)
- โครงการฝึกหัดครูชนบท (2499-2504)
- สถาบันระหว่างชาติสำหรับการค้นคว้าเรื่องเด็ก (2497-2506)
- โครงการการศึกษาเพื่อความเข้าใจอันดีระหว่างชาติ (2501-ปัจจุบัน)
- การขยายการศึกษาภาคบังคับจาก 4 ปี เป็น 7 ปี (2506-2511)
- โครงการจัดการการไม่รู้หนังสือและโครงการศึกษาผู้ใหญ่ (2510)
- การจัดตั้งสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สวท.) (2513-2524)
- โครงการรณรงค์เพื่อการรู้หนังสือแห่งชาติ (2527)
- การพัฒนาวัสดุทางการศึกษาสำหรับชาวไทยมุสลิม (2528)
- โครงการนวัตกรรมทางการศึกษาเพื่อพัฒนาในเอเชียและแปซิฟิก (APEID) (2517-ปัจจุบัน)
- โครงการการศึกษาเพื่อป้องชนในเอเชียและแปซิฟิก (2530-ปัจจุบัน)
- การประชุมระดับโลกเรื่องการศึกษาเพื่อป้องชน (2533)

- โครงการขยายการศึกษาภาคบังคับจาก 6 ปี เป็น 9 ปี
(2532-ปัจจุบัน)
- การประชุม/สัมมนาระดับต่าง ๆ

วิทยาศาสตร์

- การสำรวจภาวะวิทยาศาสตร์ในประเทศไทย (2495)
- การจัดตั้งศูนย์บริการเอกสารการวิจัยที่สำนักงานคณะกรรมการ
การวิจัยแห่งชาติ (2504-2511)
- โครงการจัดตั้งวิทยาลัยเทคนิคอินบุรี (ปัจจุบันคือสถาบัน
เทคโนโลยีพระจอมเกล้า อินบุรี) (2507-2517)
- โครงการทดลองการสอนเคมีที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2508)
- ระบบนิเวศป่าชายเลน (2520)
- การศึกษาวิทยาศาสตร์ทางทะเลที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
(2522-2524)
- โครงการจัดตั้งข่ายงานสารนิเทศด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
ที่กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม
(2524-2525)
- การฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างเทคโนโลยีทางด้านเครื่องมือที่ใช้
ในวงกรอบสหกรรม ที่สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า วิทยาเขต
เจ้าคุณพหารลาดกระบัง (2527-2530)
- โครงการปาลส่วนรักษा (2528)
- การประชุม/สัมมนาระดับต่าง ๆ

วัฒนธรรม

- โครงการอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย (2521-2530)
- การศึกษาความเป็นไปได้ในการจัดตั้งกลไกระดับภูมิภาคเพื่อฝึกอบรมบุคลากรเพื่อพัฒนาวัฒนธรรมในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (2526-2527)
- การสำรวจและบันทึกภาพเครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้ในชีวิตประจำวันของครอบครัวชาวนาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (2527)
- การพัฒนาการละเล่นพื้นบ้านทางวัฒนธรรมเพื่อสนับสนุนการศึกษาตลอดชีวิต (2527)
- โครงการฉลอง 200 ปี กวีเอกสุนทรภู่ (2529-2530)
- โครงการเฉลิมฉลองวาระครบ 100 ปีของพระยาอนุมานราชธาน (2531)
- กิจกรรมฉลอง 200 ปี สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระปรมานุชิตชินราช บุคคลผู้มีผลงานดีเด่นด้านวัฒนธรรมระดับโลก (2533)
- โครงการมรดกทางวัฒนธรรมและธรรมชาติของโลก (อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา เขตวิถีพันธุ์สัตว์ป่าห้วยขาแข้ง-ทุ่งใหญ่ในเรศwor เทหลงโบราณคดีบ้านเชียง) (2534-2535)
- โครงการเลี้นทางสายไหม (2533-2534)
- โครงการสิ่งทอเอเชีย หัตถกรรมและอุตสาหกรรม (2535)
- การเฉลิมฉลองวาระครบรอบ 100 ปี วังคล้ายวันพระราชนगสมเด็จพระมหาพิมลราชอิเบศร์อดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนก (2535)
- การประชุม/สัมมนาระดับต่าง ๆ

สังคมศาสตร์

- การจัดตั้งข่ายงานสารนิเทศทางด้านสังคมศาสตร์ในภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก (APINESS) (2529)
- การผลิตวัสดุอุปกรณ์การสอนสิทธิมนุษยชนสำหรับผู้ที่อยู่นอกระบบการศึกษา (2529)
- การผลิตและการพิมพ์วัสดุอุปกรณ์การสอนสำหรับการศึกษาในระดับอุดมศึกษาในสาขามานุษยวิทยา เศรษฐศาสตร์ รัฐศาสตร์ จิตวิทยา กฎหมายระหว่างประเทศ และสตรีศึกษา (2529)
- การฝึกอบรมนักสังคมศาสตร์รุ่นเยาว์และเจ้าหน้าที่ของรัฐเกี่ยวกับแผนงานของการวิจัยทางสังคมศาสตร์ บริหารศาสตร์ สังคมวิทยา และขบวนการในการพัฒนา (2529)
- การประชุม/สัมมนาระดับต่าง ๆ

สื่อสารมวลชน

- การประชุมเชิงปฏิบัติการระดับชาติด้านสื่อสารมวลชนที่กรุงเทพฯ-มหานคร (2525)
- การสนับสนุนการจัดตั้งหอภาพยนตร์แห่งชาติ (2527)
- การสนับสนุนการจัดตั้งสถาบันพัฒนาการหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย (2528)
- การประชุมเชิงปฏิบัติการกึ่งอบรมระดับชาติสำหรับภาพยนตร์การถูน (2529 และ 2530)
- โครงการวิจัยและพัฒนาสื่อการศึกษาของศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา (2534)

- การสนับสนุนโครงการการพัฒนาศูนย์ໂທรักค์น์เพื่อการศึกษา และการผลิตวีดิทัศน์ของศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา (2535)
- การประชุม/สัมมนาระดับต่าง ๆ

สารนิเทศ

- ศูนย์ข้อมูลสารสาระระหว่างชาติแห่งภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (2520)
- ข่ายงานว่าด้วยระบบสารนิเทศวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก (ASTINFO) (2525)
- การฝึกอบรมด้านใหม่គิรคอมพิวเตอร์และการใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ ด้านข่าวสารเพื่อจัดงานห้องสมุดและบุคลากรด้านข่าวสารในประเทศไทย (2527)
- การจัดตั้งสำนักเลขานิการว่าด้วยข่ายงานสารนิเทศในภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิกด้านสมุนไพรและพืชหอมระ夷 (2530)
- การประชุม/สัมมนาระดับต่าง ๆ

องค์การกองทุนเด็กแห่งสหประชาชาติ (UNICEF)

ได้จัดตั้งสำนักงานในประเทศไทยเมื่อ พ.ศ. 2491 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ความร่วมมือกับประเทศกำลังพัฒนา ในความพยายามที่จะปรับปรุงสภาพความเป็นอยู่ของประชากรวัยเด็ก และเตรียมการให้เด็กได้เติบโตเป็นผู้สร้างเสริมความก้าวหน้าของสังคม ยูนิเซฟได้เริ่มให้ความช่วยเหลือแก่กระทรวงศึกษาธิการตั้งแต่ปี พ.ศ. 2504 เป็นต้นมา โครงการที่สำคัญได้แก่

- โครงการปรับปรุงโรงเรียนมัธยมในชนบท โดยการจัดหาอุปกรณ์ การสอนและการฝึกอบรมครุยวิชาต่าง ๆ เช่น วิทยาศาสตร์ การสอนวิชาช่างชีพ ดนตรีไทย คหกรรมศาสตร์ และอุตสาหกรรมศิลป์ (2507-2516)

- โครงการบริหารการศึกษาในระดับวิทยาลัยครุ ยูนิเซฟให้อุปกรณ์การศึกษาแก่วิทยาลัยครุในชนบท (2507-2516)
- การสาอิตการจัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในชุมชนชาวเขา โดยใช้วัสดุท้องถิ่นเป็นหลัก ยูนิเซฟช่วยเหลือด้านฝึกอบรมและอุปกรณ์ (2532-2536)
- โครงการการศึกษาขั้นพื้นฐานสำหรับกลุ่มผู้ด้อยโอกาส ซึ่งส่งเสริมการขยายการศึกษาสู่เด็กที่ด้อยโอกาส เช่น เด็กเรื่อง เด็กพิการ และเด็กชาวเขาที่อยู่ในถิ่นห่างไกล (2532-2536)
- โครงการพัฒนาเด็กช่วงปฐมวัยในพื้นที่เขตเมือง เป็นโครงการส่งเสริมความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กในช่วงปฐมวัย โดยมุ่งเน้นให้การศึกษาในเรื่องดังกล่าวแก่บิดามารดา (2532-2536)
- โครงการพัฒนาสุขภาพอนามัยขั้นพื้นฐานโดยผ่านกิจกรรมของโรงเรียน ซึ่งส่งเสริมการศึกษาเกี่ยวกับวิธีการดูแลสุขภาพอนามัยในเด็กระดับประถมศึกษา (2532-2536)
- โครงการเพิ่มพูนความรู้พื้นฐานการศึกษาและพัฒนาอาชีพสำหรับนักเรียนและเยาวชนกลุ่มด้อยโอกาส (2532-2536)
- โครงการพัฒนาเด็กโดยครอบครัว (2532-2536)

โครงการอื่น ๆ ในเครือสหประชาชาติ

นอกจากนี้ กระทรวงศึกษาธิการยังได้มีความร่วมมือกับโครงการอื่น ๆ ในเครือสหประชาชาติ เช่น

โครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ (UNDP)

- การจัดตั้งสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สวท.) (2513-2524)

- โครงการการศึกษานอกโรงเรียนเพื่อสร้างงานอาชีพในชนบท (2532-2535)
- โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน (2533-2536)
- โครงการเอดเดลส์ศึกษา ให้ความช่วยเหลือด้านการสัมมนานักวิชาการ และพัฒนาสิ่งแพร่ในโรงเรียน (2533-2536)
- โครงการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ (2536-ปัจจุบัน)

กองทุนเพื่อกิจกรรมประชากรแห่งสหประชาชาติ (UNFPA)

- โครงการประชากรศึกษา ให้ความช่วยเหลือในการผลิตสื่อการเรียน การสอน (2521)
- โครงการต้นแบบหลักสูตรอบรมบุคลากรทางด้านประชากรศึกษา (2522)

ธนาคารโลก (The World Bank)

มีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนด้านการเงินแก่กระทรวงศึกษาธิการ เพื่อพัฒนาการศึกษาหลายโครงการ

- โครงการสร้างวิทยาลัยครู 7 แห่ง (2516-2519)
- โครงการพัฒนาโรงเรียนมัธยมในส่วนภูมิภาค กลุ่มที่ 1 (2517-2522)
- โครงการพัฒนาโรงเรียนมัธยมในส่วนภูมิภาค กลุ่มที่ 2 (2520-2525)
- โครงการโรงเรียนมัธยมตอนต้นเพื่อพัฒนาชนบท กลุ่มที่ 1 (2522-2527)
- โครงการโรงเรียนมัธยมตอนต้นเพื่อพัฒนาชนบท กลุ่มที่ 2 (2525-2530)
- โครงการจัดตั้งศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา (2525-2526)

2. ความร่วมมือกันองค์การระหว่างประเทศในภูมิภาค

องค์การรัฐมนตรีศึกษาแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (SEAMEO)

เป็นองค์การในภูมิภาคซึ่งประเทศไทยเป็นสมาชิกร่วมก่อตั้งในปี พ.ศ.

2508 กระทรวงศึกษาธิการได้ให้ความร่วมมือกับซีเมโอ โดยจัดทำสถานที่ตั้งสำนักงานเลขานุการของซีเมโอในประเทศไทย ซีเมโอ้มีการดำเนินงานโดยผ่านศูนย์ระดับภูมิภาคซึ่งตั้งอยู่ในประเทศสมาชิกต่าง ๆ

กระทรวงศึกษาธิการได้เข้าร่วมในการจัดกิจกรรมตามโครงการที่สำคัญ ๆ ได้แก่

- โครงการนำร่องว่าด้วยการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์โดยอาศัยชุมชน เป็นหลัก (2530-2533)
- โครงการการศึกษานอกระบบ (2530-2533)
- โครงการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของชาวชนบทยากจนด้วยการพึ่งพาตนเอง (2530-2533)
- โครงการเครือข่ายสนับสนุนทางการศึกษาระดับภูมิภาค (2530-2533)
- โครงการส่งเสริมความสามารถในการแก้ปัญหา (2532)

สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (ASEAN)

ประกอบด้วยสมาชิก 6 ประเทศ คือ ไทย อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ และบรูไน ดารุสซาลาม มีวัตถุประสงค์เพื่อร่วมมือกันในด้านเศรษฐกิจ สังคม ความมั่นคง และวัฒนธรรม

กระทรวงศึกษาธิการมีความร่วมมือกับอาเซียนในโครงการที่สำคัญ ๆ ในแต่ละปี ดังนี้

- โครงการประชุมปฏิบัติการประติมากรมอาเซียน
- โครงการงานนิทรรศการศิลปะเด็กของอาเซียน

- โครงการประชุมปฏิบัติการดูแลเรียนรู้ภาษาอาเซียน
- โครงการแปลวรรณกรรมภาษาอาเซียน
- งานมหกรรมภาษาคลีปอาเซียน

3. ความร่วมมือกับองค์กร สถาบัน และมูลนิธิต่างประเทศ ทั้งภาครัฐบาลและเอกชน

สถาบันสอนภาษาอเมริกา (AUA)

เริ่มก่อตั้งเป็นสมาคมเมื่อปี พ.ศ. 2483 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริม
ด้านการศึกษา วัฒนธรรม การกีฬา การกุศล และการเสริมสร้างความเข้าใจอันดี
สถาบันสอนภาษาอเมริกาได้มีบทบาทมากขึ้นหลังสังคมโลกครั้งที่สอง หลังปี
พ.ศ. 2495 ได้เน้นกิจกรรมการเรียนการสอนด้านภาษาและการแลกเปลี่ยน
วัฒนธรรม สถาบันสอนภาษาอเมริกาจึงมีความสัมพันธ์กับกระทรวงศึกษาธิการ
มาโดยตลอด มีการร่วมมือกันจัดหลักสูตรอบรมครุศาสตร์ภาษาอังกฤษเป็นประจำทุกปี

มูลนิธิการศึกษาไทย – อเมริกัน (FULBRIGHT)

ได้เริ่มดำเนินการในประเทศไทยเมื่อปี พ.ศ. 2493 โดยมีวัตถุประสงค์
เพื่อส่งเสริมการแลกเปลี่ยนทางการศึกษา ให้ให้ทุนแก่ข้าราชการกระทรวง-
ศึกษาธิการ นักเรียนนักศึกษาไทยไปศึกษาที่สหรัฐอเมริกา และจัดส่งครู นักศึกษา
และนักวิจัยอเมริกันมาประเทศไทย

ศูนย์อีสต์ – เวสต์ (East – West Centre)

ได้เริ่มดำเนินการในประเทศไทยเมื่อปี พ.ศ. 2503 โดยมีวัตถุประสงค์
เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิกกับสหรัฐอเมริกา มี
นักศึกษาไทยได้รับทุนไปศึกษาที่มหาวิทยาลัยหลายรายเป็นจำนวนมาก

บุณนิธิการศึกษาและวัฒนธรรมสัมพันธ์ไทย-นานาชาติ (AFS)

เป็นองค์กรเอกชนของสหรัฐอเมริกา มีวัตถุประสงค์เพื่อรักษาลัษณศิภาพของโลก โดยมีการแลกเปลี่ยนนักเรียนระดับมัธยมศึกษาจากประเทศไทยกับสหรัฐอเมริกา และหลายประเทศทั่วโลก ได้เริ่มดำเนินการในประเทศไทยตั้งแต่ปี พ.ศ. 2504 เป็นต้นมา ในแต่ละปีจะมีครูผู้บริหาร นักการศึกษาและนักเรียนของกระทรวงศึกษาธิการเดินทางไปศึกษา ดูงาน ณ ต่างประเทศภายใต้โครงการเออเอฟเอส ปีละประมาณ 250 คน

บริติช เคานซิล (British Council)

ได้ให้ความร่วมมือกับกระทรวงศึกษาธิการในการปรับปรุงและพัฒนาโครงการสอนภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษา มาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2498 รวมทั้งให้การช่วยเหลือในเรื่องผู้เชี่ยวชาญและวิทยากร ให้ทุนฝึกอบรมและจัดทำหนังสือประกอบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

ในปี พ.ศ. 2529 บริติช เคานซิล ได้ร่วมกับกรมสามัญศึกษาจัดตั้งศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษขึ้นเรียกว่า English Resource and Instruction Centre หรือศูนย์ ERIC เพื่อเป็นที่ฝึกอบรม แลกเปลี่ยนความคิดและประสบการณ์ในการสอนภาษาอังกฤษ ปัจจุบันมีศูนย์ ERIC รวม 80 ศูนย์ ตั้งอยู่ที่โรงเรียนที่มีความพร้อมทั้งด้านสถานที่และบุคลากรจังหวัดละ 1 ศูนย์ และกรุงเทพมหานครอีก 8 ศูนย์

การตั้งศูนย์ ERIC เป็นส่วนหนึ่งของโครงการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษหรือโครงการ PISET (Project for the Improvement of Secondary English Teaching) ซึ่งได้รับความร่วมมือจากรัฐบาลสหราชอาณาจักร ในการฝึกอบรมครูเพื่อเป็นวิทยากรประจำศูนย์ ERIC ให้ทุนฝึกอบรมในต่างประเทศ ผู้เชี่ยวชาญต่างประเทศ และเอกสารประกอบการค้นคว้าแก่ศูนย์ ในขณะเดียวกันหน่วยอาสาสามัครอังกฤษก็ได้จัดสรรอาสาสามัครอังกฤษมาประจำที่ศูนย์ ERIC ด้วย

นอกจากนั้น ศูนย์ ERIC ยังเป็นเครือข่ายในการทดลองประเมินการสอน และแบบทดสอบมาตรฐาน ซึ่งได้รับความช่วยเหลือและการสนับสนุนจากรัฐบาล สหราชอาณาจักรและสำนักทดสอบมหาวิทยาลัยเคมบริดจ์ (The University of Cambridge Local Examination Syndicate – UCLES) โดยมีครุฑ์ได้รับการฝึกอบรมทั้งที่ UCLES ประเทศสหราชอาณาจักรและทั้งในประเทศไทยจากผู้เชี่ยวชาญ UCLES ทั้งนี้กรมวิชาการได้ให้ความสำคัญในการจัดทำข้อสอบมาตรฐาน และประเมินผลการทดสอบร่วมกับ UCLES

มูลนิธิอาเซีย (Asia Foundation)

ได้เริ่มข่าวyleoประเทศไทยตั้งแต่ปี พ.ศ. 2497 โดยให้การช่วยเหลือในด้าน ทุนการศึกษา ช่วยปรับปรุงมาตรฐานการศึกษา และการบริหารสถาบันการศึกษา ของสงฆ์ในกรุงเทพมหานครและต่างจังหวัด นอกจากนี้ยังช่วยปรับปรุงวิธีการ แก้ปัญหาการใช้ภาษาสองภาษา และการขาดหนังสืออ่านของชาวไทยมุสลิมใน ภาคใต้ ช่วยจัดทำหนังสือให้โรงเรียนในต่างจังหวัด และส่งเสริมให้คนไทยมีนิสัย รักการอ่านหนังสือ โดยเฉพาะในจังหวัดทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

มูลนิธิญี่ปุ่น (Japan Foundation)

ก่อตั้งขึ้นเมื่อปีพ.ศ. 2515 มีวัตถุประสงค์เพื่อดำเนินกิจกรรมทางด้าน การแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมกับนานาประเทศ และส่งเสริมความเข้าใจอันดีซึ่งกัน และกันระหว่างชาติ สนับสนุนมิตรภาพและความปรารถนาดีระหว่างประชาชนในโลก

กระทรวงศึกษาธิการได้ร่วมมือกับมูลนิธิญี่ปุ่นในโครงการสำคัญ ดังนี้

- โครงการดูงานของคณะครุโรงเรียนมัธยมศึกษา และผู้บริหารการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ
- โครงการจัดส่งผู้เชี่ยวชาญญี่ปุ่นมาประเทศไทยในกิจกรรมต่าง ๆ
- โครงการแนะนำศิลปะและวัฒนธรรมญี่ปุ่น

- โครงการแลกเปลี่ยนหนังสือและอุปกรณ์การศึกษา
- โครงการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่น

Hilton/Perkins International Programme

เป็นองค์กรเอกชนของสหรัฐอเมริกา ได้ให้ความช่วยเหลือกระทรวงศึกษาธิการทางด้านวิชาการ การเงินและอุปกรณ์พิเศษสำหรับเด็กตาบอดและเด็กตาบอดซ้ำซ้อนในโครงการต่าง ๆ

- โครงการบริการช่วยเหลือระยะเริ่ม เด็กตาบอด เด็กตาบอดซ้ำซ้อน และครอบครัว (2533-ปัจจุบัน)
- โครงการเรียนร่วมเด็กพิเศษระดับประถมศึกษา (2533-ปัจจุบัน)

Christoffel Blindenmission (CBM)

เป็นองค์กรเอกชนของสถาบันสวีเดอร์มัน ได้ให้ความช่วยเหลือทางการเงินและอุปกรณ์การศึกษาสำหรับเด็กตาบอด ทุนวง แก่กระทรวงศึกษาธิการ ในโครงการบริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มเด็กตาบอด ทุนวงและครอบครัวตั้งแต่ปี พ.ศ. 2525 เป็นต้นมา

โครงการทุนการศึกษาเกดันเรน (KEIDANREN)

เกดันเรน คือ สถาบันเครือข่ายกิจญี่ปุ่น ประกอบด้วยบริษัทการค้าที่สำคัญของญี่ปุ่นหลาย ๆ บริษัทรวมตัวกันตั้งเป็นสถาบัน (Federation)

ขณะนี้มีบริษัทที่เข้ามาดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ มากมาย ได้จัดกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อลังคมไทย เช่น

- การให้ทุนแก่นักเรียนที่ขาดแคลนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 17 จังหวัด เพื่อให้ศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย เพื่อสนับสนุนโครงการ “อีสานเชิญ” เริ่มตั้งแต่ปี พ.ศ. 2533 เป็นต้นมา ปัจจุบัน ทุน ในปี พ.ศ. 2536 เพิ่มเป็น 1,800 ทุน โดยเพิ่มทั้งจำนวนทุนและจำนวนเงิน

- การเดินทางไปเยี่ยมโรงเรียนและนักเรียนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
- การเชิญครูมาเยี่ยมชมกิจกรรมงานในกรุงเทพมหานคร

4. ความร่วมมือกับประเทศต่าง ๆ

สหรัฐอเมริกา

ไทยกับสหรัฐอเมริกาได้มีความสัมพันธ์กันมาช้านานแล้ว จำนวนความช่วยเหลือและการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมที่ให้กับไทยได้ขยายกว้างขวางขึ้นหลังปี พ.ศ. 2489 โดยมีจำนวนนักศึกษาไทยไปศึกษาที่สหรัฐอเมริกาเพิ่มมากขึ้น และมีนักศึกษา อาสาสมัครอเมริกันเข้ามาในประเทศไทยเป็นจำนวนมาก ความร่วมมือกับองค์กรของสหรัฐอเมริกาที่สำคัญ เช่น

องค์การเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศของสหรัฐอเมริกา (USAID) ได้ให้ความช่วยเหลือทางวิชาการแก่กระทรวงศึกษาธิการในหลายระดับ

- การพัฒนาระดับฝึกหัดครู (โครงการความร่วมมือ 8 ปี ระหว่างมหาวิทยาลัยอินเดียกับวิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร) (2498)
- การพัฒนาระดับอาชีวศึกษา (โครงการร่วมระหว่างมหาวิทยาลัยเวลล์เตฟ เมืองดีทรอยต์ รัฐมิชิแกน กับวิทยาลัยเทคนิคกรุงเทพ/โครงการพัฒนาอาชีวศึกษาระดับโรงเรียนมัธยมกับมหาวิทยาลัยยาวาย) (2509)

หน่วยสันติภาพสหรัฐอเมริกา (Peace Corps of the United States)

รัฐบาลสหรัฐอเมริกาได้ส่งอาสาสมัครหน่วยสันติภาพเข้ามาช่วยปฏิบัติงานในประเทศไทยเพื่อเสริมสร้างสันติภาพและความเข้าใจอันดีระหว่างกัน อาสาสมัครหน่วยสันติภาพได้มาช่วยปฏิบัติงานที่กระทรวงศึกษาธิการตั้งแต่ปี พ.ศ. 2506 เป็นต้นมา ทางด้านการศึกษามีอาสาสมัครในระดับมัธยมมาปฏิบัติงานในประเทศไทยมากที่สุดเป็นอันดับหนึ่งของโลก โดยเฉพาะด้านการสอนภาษาต่างประเทศ ซึ่งในแต่ละปีจะมีอาสาสมัครมาช่วยงานของกรมสามัญศึกษาประมาณ 100 คน

แกน ada

ได้ให้ความช่วยเหลือแก่กระทรวงศึกษาธิการ ดังนี้

- โครงการในโรงเรียนมัธยมแบบประสม (2509 – 2514)
- ทุนการศึกษาแก่ข้าราชการกระทรวงศึกษาธิการไปศึกษาตบประญญาโท และเอกในสาขาต่าง ๆ

สหพันธ์สาธารณะเยอรมัน

ได้ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาการศึกษาและวัฒนธรรมของไทยมานาน โดยให้ทุนการศึกษาและฝึกอบรมแก่บุคลากรของกระทรวงศึกษาธิการ และให้ความช่วยเหลือในโครงการสำคัญ ๆ

- การบูรณะซ่อมแซมภาพจิตรกรรมฝาผนัง ที่วัดสุทัศน์ฯ (2528)
- การจัดหลักสูตรอาชีวศึกษาระบบโรงเรียน – โรงงาน (2529)
- โครงการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี (2534 – 2537)

ออสเตรีย

ได้ให้ความช่วยเหลือแก่กระทรวงศึกษาธิการ เช่น

- โครงการช่วยเหลือแก่วิทยาลัยเทคนิคลัตต์ทีบ กรมอาชีวศึกษา (2531)

ฝรั่งเศส

ความร่วมมือทางการศึกษาระหว่างไทยกับฝรั่งเศส เริ่มมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2499 โดยได้ให้ความช่วยเหลือด้านทุนการศึกษาสาขาต่าง ๆ เช่น วิศวกรรมเกษตรศาสตร์ วิทยุ โทรทัศน์ นิติศาสตร์ และการสอนภาษาฝรั่งเศส

ส่วนโครงการวัฒนธรรมที่สำคัญ คือ การให้ความช่วยเหลือในการบูรณะปราสาททินพิมาย และปราสาทเขاضนมรุ้ง (2514 – 2520)

นอร์เวย์

ได้ให้ความร่วมมือกับกระทรวงศึกษาธิการในการจัดตั้งพิพิธภัณฑสถานไทย ณ นอร์ดแครปปี ประเทศนอร์เวย์ เมื่อเดือนมิถุนายน 2532

ญี่ปุ่น

ในช่วงหลังสังคมโลกครั้งที่ 2 ประเทศญี่ปุ่นและประเทศไทยมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดมากยิ่งขึ้น รัฐบาลญี่ปุ่นได้ให้ความสำคัญในการแลกเปลี่ยนด้านบุคลากรทางการศึกษาและวัฒนธรรมเป็นจำนวนมาก การดำเนินงานความร่วมมือผ่านองค์กรต่าง ๆ ที่สำคัญ เช่นกระทรวงศึกษาธิการ (MONBUSHO) มูลนิธิญี่ปุ่น (Japan Foundation) องค์กรความร่วมมือระหว่างประเทศของญี่ปุ่น (JICA) สมาคมส่งเสริมวิทยาศาสตร์แห่งญี่ปุ่น (JSPS) มีข้าราชการกระทรวงศึกษาธิการและนักเรียนไทยได้รับทุนการศึกษา วิจัยและฝึกอบรมวิชาชีพ ตามโครงการทุนการศึกษาของรัฐบาลญี่ปุ่น (MONBUSHO) ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2528 ปีละประมาณ 37 ทุน (ครุ 22 ทุนและนักเรียน 25 ทุน)

สาธารณรัฐประชาชนจีน

หลังจากการสถาปนาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยกับสาธารณรัฐประชาชนจีนเมื่อปี พ.ศ. 2518 กระทรวงศึกษาธิการของไทยและกระทรวงศึกษาธิการของสาธารณรัฐประชาชนจีนได้มีการแลกเปลี่ยนบุคลากรด้านการศึกษาและวัฒนธรรม โครงการความร่วมมือไทย–จีน มีหลายสาขา เช่น ด้านการเกษตร การอาชีวศึกษา การฝึกหัดครุ การศึกษาภาษาไทยและภาษาจีน

ออสเตรเลียและนิวซีแลนด์

ให้ทุนการศึกษาและฝึกอบรมแก่บุคลากรด้านการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการมาเป็นเวลากว่า 20 ปี โดยจัดหลักสูตรฝึกอบรมครุสภานภาษาอังกฤษ หลักสูตรศึกษา/ฝึกอบรมระดับหลังปริญญาตรี หลักสูตรอบรมการวางแผนการศึกษา และหลักสูตรการบริหารการศึกษา

เดนมาร์ก

ความร่วมมือที่ให้กรมอาชีวศึกษา ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2527 เป็นต้นมา

- จัดซื้อเครื่องมือแปรรูปน้ำนมพาสเจอร์ และเครื่องมือฟาร์มสำหรับ วิทยาลัยเกษตรกรรม 8 แห่ง
- จัดซื้อเครื่องมือโรงงานแปรรูปผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำ และเครื่องมือการ เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ
- จัดซื้อเครื่องมือฟาร์ม เครื่องมือแปรรูปน้ำนมพาสเจอร์ เครื่องมือ ครุภัณฑ์สำหรับวิทยาลัยเกษตรกรรม 4 แห่ง
- จัดซื้อเครื่องมือแปรรูปพืชผักและผลไม้สำหรับวิทยาลัยเกษตรกรรมลำพูน
- ความช่วยเหลือด้านผู้เชี่ยวชาญทางเครื่องมือโรงงานแปรรูปผลิตภัณฑ์ สัตว์น้ำ 2 คน และด้านการติดตั้งเครื่องมือปฏิบัติการวิทยาศาสตร์ 1 คน ที่วิทยาลัยประมงสังฆลาตินสุลานนท์
- ความช่วยเหลือด้านผู้เชี่ยวชาญทางเครื่องมือโรงงานแปรรูปผลิตภัณฑ์ สัตว์น้ำ 1 คน ที่วิทยาลัยเกษตรกรรมระนอง
- ความช่วยเหลือด้านทุนฝึกอบรม ณ ประเทศไทยเดนมาร์ก ด้านการเลี้ยง โคนมและการแปรรูปน้ำนม สำหรับวิทยาลัยเกษตรกรรม 10 แห่ง
- ความช่วยเหลือด้านทุนฝึกอบรม ณ ประเทศไทยเดนมาร์ก ด้านการควบคุม คุณภาพสัตว์น้ำ สำหรับวิทยาลัยประมงสังฆลาตินสุลานนท์
- ความช่วยเหลือด้านทุนฝึกอบรมด้านคอมพิวเตอร์ ให้แก่บุคลากรสังกัด กองวิทยาลัยเกษตรกรรม ณ สถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชีย (AIT)
- ความช่วยเหลือด้านทุนฝึกอบรมภาษาในประเทศไทยด้านการเลี้ยงโคนม การแปรรูปน้ำนม ณ จังหวัดเชียงใหม่
- ความช่วยเหลือด้านทุนจัดประชุมสัมมนาผู้บริหารด้านการเลี้ยงโคนม และโคเนื้อในประเทศไทย
- Management Development of DOVE Agricultural Colleges
- Training in Agricultural and Fish Processing สำหรับวิทยาลัย เกษตรกรรมระนอง

ความร่วมมือที่ให้กรมสามัญศึกษาในปี พ.ศ. 2535

- โครงการ Establishment of Centres for Resources and Services for the Low-Income Hearing Impaired in Thailand

กระทรวงศึกษาธิการมิได้ดำเนินการขอรับความช่วยเหลือจากภายนอกประเทศเพียงฝ่ายเดียวเท่านั้น หากแต่ยังได้ให้ความร่วมมือและความช่วยเหลือแก่ต่างประเทศในลักษณะดังต่อไปนี้

1) ทุนรัฐบาลไทยภายใต้ความร่วมมือกับยูเนสโก

(Thailand Fellowships, Scholarships and Junior Scholarships within the Unesco Programme)

รัฐบาลไทยได้พิจารณาเห็นว่า ประเทศไทยได้รับประโยชน์จากทุนการศึกษาของต่างประเทศเป็นอันมาก สมควรที่จะให้ทุนการศึกษาแก่ชาวต่างชาติเพื่อเข้ามาศึกษาค้นคว้า ณ สถานศึกษาและสถาบันต่าง ๆ เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนและส่งเสริมความเข้าใจอันดีระหว่างประเทศไทยอันเป็นเป้าหมายหลักอย่างหนึ่งของยูเนสโก และเพื่อชาวต่างชาติเหล่านั้นจะได้นำวัฒนธรรมไทยไปเผยแพร่ในต่างประเทศด้วย จึงได้มอบให้กระทรวงศึกษาธิการโดยกองการสัมพันธ์ต่างประเทศ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ดำเนินการตั้งแต่ปี พ.ศ. 2496 เป็นต้นมา

ทุนในแต่ละปีมีจำนวน 14 ทุน โดยได้แบ่งทุนเป็น 3 ประเภท คือ

1. ประเภท Fellowships คือ ทุนศึกษา/วิจัยหลังปริญญาตรี เป็นเวลา 1 ปี จำนวน 6 ทุน
2. ประเภท Scholarships คือ ทุนศึกษาในระดับปริญญาตรี เป็นเวลา 1 ปี จำนวน 4 ทุน
3. ประเภท Junior Scholarships คือ ทุนศึกษาในระดับวิทยาลัยเทคนิค เป็นเวลา 1 ปี จำนวน 4 ทุน

**2) โครงการแลกเปลี่ยนเจ้าหน้าที่สำนักเลขานุการคณะกรรมการแห่งชาติ
ว่าด้วยการศึกษา วิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ**

สำนักเลขานุการคณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยการศึกษาฯ สหประชาชาติ ของไทยได้จัดโครงการแลกเปลี่ยนเจ้าหน้าที่สำนักเลขานุการคณะกรรมการแห่งชาติฯ กับประเทศสมาชิกองค์การยูเนสโกในภาคพื้นเอเชียและแปซิฟิกมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2513 วัตถุประสงค์ของโครงการนี้เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นและประสบการณ์ในการจัดกิจกรรมต่างๆ ขององค์การในระหว่างประเทศสมาชิก ตลอดจนเป็นการศึกษาดูงานเกี่ยวกับองค์ประกอบและการบริหารงานของคณะกรรมการแห่งชาติฯ ทั้งนี้ประเทศสมาชิกผู้เขียนต่างก็เป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายทั้งล้วน

ต่อมา สำนักเลขานุการคณะกรรมการแห่งชาติฯ พิจารณาเห็นว่า เพื่อเป็นการเปิดโลกทัศน์ให้กว้างขึ้น เพื่อเป็นการส่งเสริมความเข้าใจอันดี และก่อให้เกิดประโยชน์และความร่วมมืออย่างใกล้ชิดกับประเทศสมาชิกขององค์การ ในงานด้านทวิภาคีด้วย จึงได้ติดต่อกับประเทศสมาชิกในภูมิภาคอื่นๆ เข้าร่วมโครงการตั้งแต่ปี พ.ศ. 2528 เช่น ประเทศฝรั่งเศส นอร์เวย์ สวีเดน เนมาร์ก เยอรมัน และโรมาเนีย ฯลฯ ในขณะเดียวกันก็ได้ส่งเสริมความร่วมมือกับประเทศ ในแถบเอเชียและแปซิฟิกมากขึ้น การดำเนินงานนี้ทำให้บุคลากรในโครงการแลกเปลี่ยนของสำนักเลขานุการคณะกรรมการแห่งชาติฯ ต่างๆ มีความเข้าใจระหว่างกัน มีการแลกเปลี่ยนข่าวสารข้อมูลเพื่อให้ทันต่อเหตุการณ์และสามารถศึกษาในเชิงปริยายนี้ที่ประท้วงคณะกรรมการแห่งชาติฯ ด้วยกัน อีกทั้งยังเป็นการส่งเสริมงานด้านการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมของแต่ละประเทศอย่างหนึ่งด้วย

3) การต้อนรับชาวต่างประเทศที่มาดูงานในประเทศไทย

นับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2497 เป็นต้นมา กองการสัมพันธ์ต่างประเทศ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ได้ดำเนินการต้อนรับชาวต่างประเทศ ที่เข้ามาดูงานทั้งด้านการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมของไทยเป็นจำนวนมาก เช่น

	2500	● รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการก้าวเดมาลาและคณะ
	2506	● คณะผู้แทนวัฒนธรรมเยอรมัน ● รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการเชียร์ราลีโอน ● รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการยินเตี้ย
มกราคม	2512	● Dr. A.V. Baez ที่ปรึกษาฝ่ายวิทยาศาสตร์และ เทคโนโลยีขององค์การสหประชาชาติ ● Dr. A.W. Sturges คณบดีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนอร์ธ ดาวน์ตัน สหราชอาณาจักร
พฤษภาคม	2512	● H.E. Lord Shepherd, Minister of States for Foreign and Commonwealth Affairs
มิถุนายน	2512	● Mr. Ryoji Ito เอกอัครราชทูตประจำประเทศไทย ว่าด้วยการศึกษาฯ สหประชาชาติของญี่ปุ่น
สิงหาคม	2515	● Mr. Amadou – Mahtar M’Bow ผู้ช่วยผู้อำนวยการ ใหญ่ยูเนสโกฝ่ายการศึกษา ● Mr. Thomas S. Power Junior ผู้อำนวยการโครงการ พัฒนาแห่งสหประชาชาติ
ธันวาคม	2518	● Dr. Jerry C.L. Chang รองอธิการบดีฝ่ายพัฒนาของ สถาบัน East – West Centre สหรัฐอเมริกา
มิถุนายน	2520	
มกราคม	2522	
กุมภาพันธ์	2526	● Mr. Amadou – Mahtar M’Bow ผู้อำนวยการใหญ่ ยูเนสโก
ธันวาคม	2526	
สิงหาคม	2530	
มิถุนายน	2520	● Mr. J. Rigaud ผู้ช่วยผู้อำนวยการใหญ่ยูเนสโกฝ่าย สนับสนุนโครงการดำเนินงานและการบริหาร

พฤษภาคม 2525	● Mr. D. Najman ผู้ช่วยผู้อำนวยการใหญ่ยูเนสโกฝ่ายความร่วมมือเพื่อการพัฒนาและการติดต่อกับต่างประเทศ
กันยายน 2527	● Dr. Sylvain Lurié ผู้อำนวยการสถาบันระหว่างชาติเพื่อการวางแผนการศึกษา (International Institute for Educational Planning – IIEP)
มีนาคม 2528	● Mrs. Brigitta Uluhammar ประธานคณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยการศึกษาฯ สหประชาชาติของสวีเดน
มิถุนายน 2528	● Dato Rahman Arshad ปลัดกระทรวงศึกษาธิการมาเลเซีย
สิงหาคม 2528	● Dr. Julio Labastida Martin del Campo ผู้ช่วยผู้อำนวยการใหญ่สังคมและมนุษยศาสตร์
2530	● Mr. A.K. Kaddoura ผู้ช่วยผู้อำนวยการใหญ่ยูเนสโกฝ่ายวิทยาศาสตร์
กรกฎาคม 2531	● Mr. Yang Haibo ประธานคณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยการศึกษาฯ สหประชาชาติของจีน
มกราคม 2532	● Mr. Federico Mayor ผู้อำนวยการใหญ่ยูเนสโก
ธันวาคม 2534	
มีนาคม 2532	● Dr. Hilde Hawlicek รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการศิลปะและการกีฬา ออสเตรีย
พฤษภาคม 2532	● Dr. G.J. Leibbrandt ประธานคณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยการศึกษาฯ สหประชาชาติของเนเธอร์แลนด์
สิงหาคม 2534	
มิถุนายน 2532	● Dr. Richard Walsh ประธานคณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยการศึกษาฯ สหประชาชาติของออสเตรเลีย
กันยายน 2532	● Mr. Anwar Ibrahim รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการมาเลเซียและคณะกรรมการ

- ສິງຫາຄມ 2534 ● Dr. Hans Meinel ເລຂາອີກຄະນະກຽມກາຮ່າໜ້າຕີ
ວ່າດ້ວຍກາຮືກໍາຊາ ພ ສທປະຫາດີຂອງເຢອມນັນ
- ພຸດຊາກມ 2535 ● Mr. N. Enhbayar ຮັ້ງມູນຕັ້ງວ່າກາຮົກຮ່ວງ
ພົມນາວັນອຮຣມຂອງມອງໂກເລີຍແລະຄະນະ
- ມີຖຸນາຍນ 2535 ● Mr. Norov Urlnasan ຮັ້ງມູນຕັ້ງວ່າກາຮົກຮ່ວງຄືກໍາຊາອີກ
ຂອງມອງໂກເລີຍແລະຄະນະ
- ດຸລາຄມ 2535 ● Prof. Dr. George Vaideanu ເລຂາອີກຄະນະກຽມກາຮ່າໜ້າຕີ
ແຫ່ງໜ້າຕີວ່າດ້ວຍກາຮືກໍາຊາ ພ ສທປະຫາດີຂອງໂຮມາເນື້ອ
- ພຸດສະຈິກາຍນ 2535 ● Mr. Bernard Theurillat ເລຂາອີກຄະນະກຽມກາຮ່າໜ້າຕີ
ແຫ່ງໜ້າຕີວ່າດ້ວຍກາຮືກໍາຊາ ພ ສທປະຫາດີຂອງ
ສວີຕ່ເຊອຮ໌ແລນດ໌
- ອັນວາຄມ 2535 ● Mr. Rashid Mohammed Sulaybikh ເລຂາອີກ
ຄະນະກຽມກາຮ່າໜ້າຕີວ່າດ້ວຍກາຮືກໍາຊາ ພ ສທປະຫາດີ
ຂອງບາທໍເຮັນ
- Mr. Chung Hee Chae ເລຂາອີກຄະນະກຽມກາຮ່າໜ້າຕີ
ວ່າດ້ວຍກາຮືກໍາຊາ ພ ສທປະຫາດີຂອງສາທາລະນະເກຫີ້ນ
- Mr. Georges Poussin ເລຂາອີກຄະນະກຽມກາຮ່າໜ້າຕີ
ວ່າດ້ວຍກາຮືກໍາຊາ ພ ສທປະຫາດີຂອງຝຣັ້ງເຄລ
- ມີຖຸນາຍນ 2536 ● Col. Kyi Muang ຮັ້ງມູນຕັ້ງວ່າກາຮົກຮ່ວງ-
ຄືກໍາຊາອີກພມ່າ
- ກຣກງາຄມ 2536 ● Mrs. Sunethra Ranasinghe ຮັ້ງມູນຕັ້ງວ່າກາຮົກຮ່ວງ
ຄືກໍາຊາອີກຄຣີລັ້ງກາແລະຄະນະ
- ສິງຫາຄມ 2536 ● Mr. Tran Hoan ຮັ້ງມູນຕັ້ງວ່າກາຮົກຮ່ວງວັນອຮຣມ
ແລະສາຣັນເທັສເວີຍດໍານາມແລະຄະນະ
- ກັນຍາຍນ 2536 ● Mr. Tran Hong Quan ຮັ້ງມູນຕັ້ງວ່າກາຮົກຮ່ວງຄືກໍາຊາ-
ອີກແລະຝຶກອບຮມເວີຍດໍານາມ

- พฤษจิกายน 2536 ● Mr. Chang Chol รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงศึกษาธิการสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชน
เกาหลีและคณะ
- Dr. Wolfgang Schussel รัฐมนตรีว่าการกระทรวง
เศรษฐกิจออลเตอร์ย
- กุมภาพันธ์ 2537 ● Dr. Maria Theresia Fekter รัฐมนตรีช่วยว่าการ
กระทรวงเศรษฐกิจออลเตอร์ยและคณะ

ที่ศึกษาความร่วมมือกับต่างประเทศในปัจจุบัน

และอนาคต

การพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจอย่างรวดเร็วในช่วง 2 ทศวรรษที่ผ่านมา ส่งผลให้ประเทศไทยกำลังจะกลายเป็นศูนย์กลางทางเศรษฐกิจของภูมิภาคในแอบนี้ ดังนั้นจึงอาจจำเป็นได้ว่าประเทศไทยมีได้อยู่ในสภาวะที่จะรับความช่วยเหลือ จากต่างประเทศเพียงฝ่ายเดียวอีกต่อไป แต่จะเริ่มมีบทบาทในการให้ความช่วยเหลือ แก่ประเทศเพื่อนบ้านที่กำลังพัฒนามากขึ้น เพื่อสนับสนุนนโยบายของรัฐบาลชุดนี้ ฯพณฯ นายสัมพันธ์ ทองสมัคร รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการคนปัจจุบัน จึงได้เริ่มต้นนโยบายให้ความช่วยเหลือทางการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรม แก่ประเทศเหล่านี้ โดยได้เริ่มให้มีความช่วยเหลือในเบตสามเหลี่ยมเศรษฐกิจ ทางตอนใต้ของประเทศไทย ซึ่งได้แก่ประเทศไทย อินโดนีเซีย มาเลเซียและไทย รวมทั้งได้ขยายความร่วมมือไปยังเบตสี่เหลี่ยมเศรษฐกิจ ประกอบด้วยประเทศไทย อินโดนีเซีย บรunei จังหวัดเชียงราย ประเทศไทย บรunei เมืองเชียงตุง เมืองคุนหมิงประเทศจีน และเมืองหลวงน้ำทาประเทศลาว นอกจากนั้นยังได้ส่งเสริมและขยายขอบเขต ความร่วมมือกับประเทศไทยในกลุ่มอินโดจีน คือประเทศไทยเวียดนาม กัมพูชา พม่าและลาวอีกด้วย

ในขณะนี้รัฐบาลไทยได้จัดสรรเงินงบประมาณจำนวนหนึ่งเพื่อสนับสนุน โครงการความช่วยเหลือแก่ประเทศดังกล่าวข้างต้น นอกจากนี้กรมวิเทศสหการ สำนักนายกรัฐมนตรีก็ได้ให้ความร่วมมือในรูปแบบต่าง ๆ อาทิ ทุนการศึกษา ผู้เชี่ยวชาญ และวัสดุอุปกรณ์การศึกษา เป็นต้น

ในส่วนของกระทรวงศึกษาธิการก็ได้จัดให้มีโครงการขยายความช่วยเหลือ แก่ประเทศเพื่อนบ้านและประเทศกำลังพัฒนาในกลุ่มอินโดจีน โดยได้มีการ แต่งตั้ง คณะกรรมการพิจารณาให้ความช่วยเหลือทางเศรษฐกิจและวิชาการ แก่ประเทศเพื่อนบ้านและกลุ่มประเทศกำลังพัฒนา และ คณะกรรมการการ

จัดทำความร่วมมือของแต่ละประเทศ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพิจารณาแนวทางการให้ความร่วมมือ การจัดทำแผนและงบประมาณดำเนินการ ตลอดจนประสานงาน การจัดกิจกรรมให้ความช่วยเหลือ รวมรวม และติดตามผลการดำเนินงาน ผลงาน ที่ได้ดำเนินการไปแล้วคือ จัดให้มีการแลกเปลี่ยนบุคลากรทางการศึกษาและวัฒนธรรมระหว่างกระทรวงศึกษาธิการของไทยกับประเทศต่างๆเพื่อเจรจาความร่วมมือและความช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ

นอกจากนั้น กระทรวงศึกษาธิการยังได้ร่วมเป็นกรรมการในคณะกรรมการอธิการร่วมไทย - มาเลเซีย ไทย - ลาว และไทย - ศรีลังกา ตามมติของคณะกรรมการตัวโดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศเป็นประธาน ทั้งนี้เพื่อปรึกษาหารือเกี่ยวกับแนวทางความร่วมมือทางด้านเศรษฐกิจ การค้า สังคม วัฒนธรรม และสาขาอื่น ๆ ที่มีผลประโยชน์ร่วมกัน

กระทรวงศึกษาธิการของไทยยังคงยึดมั่นในนโยบายให้ความร่วมมือทางด้านการศึกษา การศาสนาและการวัฒนธรรมกับประเทศไทยต่าง ๆ ในกลุ่มอาเซียน อเมริกา ประชาคมยุโรป (ทั้งตะวันตกและตะวันออก) และกลุ่มความร่วมมือทางเศรษฐกิจในเอเชียและแปซิฟิก หรือเอเปค เพื่อมุ่งเสริมสร้างสัมพันธภาพระหว่างประเทศและสืบสานความร่วมมือต่อไปในอนาคตให้แน่นแฟ้นยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. ประวัติกระทรวงศึกษาธิการ พิมพ์เป็นที่ระลึกในงานฉลองวันครบรอบสิบปีกระทรวง. กรุงเทพมหานคร: 2495.
- กระทรวงศึกษาธิการ. ๙๒ ปีกระทรวงศึกษาธิการ. กรุงเทพมหานคร: 2527.
- กระทรวงศึกษาธิการ. ๑๐๐ ปีกระทรวงศึกษาธิการ. กรุงเทพมหานคร: ๒๕๓๕.
- กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. การนัดยินศึกษาและการศึกษาพิเศษ ในประเทศไทย. กรุงเทพมหานคร : บริษัทอมรินทร์พรินติ้งกรุ๊ฟ จำกัด, ๒๕๓๖.
- กองการสัมพันธ์ต่างประเทศ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. ๒๕ ปีความร่วมมือระหว่างประเทศไทยกับซึ่มเมือง. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์การศาสนา, ๒๕๓๓.
- กองการสัมพันธ์ต่างประเทศ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. ความร่วมมือระหว่างประเทศไทยกับยูเนสโก ๒๕๒๗ – ๒๕๓๐. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์การศาสนา, ๒๕๓๑.
- กองการสัมพันธ์ต่างประเทศ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. ความร่วมมือระหว่างประเทศไทยกับยูเนสโก ๒๕๓๑ – ๒๕๓๕. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์การศาสนา, ๒๕๓๖.
- กองการสัมพันธ์ต่างประเทศ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. วารสารคณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยการศึกษาฯ สถาปนากาชาดิ ปี ๒๕๑๒ – ๒๕๓๕. กรุงเทพมหานคร: ๒๕๑๒ – ๒๕๓๕.
- กองเผยแพร่การศึกษา สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. หน้าที่และแผนผังแบ่งส่วนราชการของกระทรวงศึกษาธิการ. กรุงเทพมหานคร : ๒๕๐๖.

- กองเผยแพร่การศึกษา สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. อนุสารสรุปผลงาน
กระทรวงศึกษาธิการในรอบปี พ.ศ. 2514 ฉบับพิเศษ.
กรุงเทพมหานคร : 2514.
- ม.ล.มนิจ ชุมสาย. 80 ปีของข้าพเจ้า (5 ตุลาคม 2531). กรุงเทพมหานคร
: 2531.
- สายหยุด จำปาทอง. โครงการฝึกหัดครูชนบท เพื่อความมั่นคงของชาติ.
กรุงเทพมหานคร: กรมการฝึกหัดครู, 2532.

ภาคผนวก

รายชื่อผู้อำนวยการกองการสัมพันธ์ต่างประเทศ

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

1. ม.ล. มนิจ ชุมสาย	(พ.ศ. 2491 – 2493)	2 ปี
2. นายบุญถิน อัตถากร	(พ.ศ. 2493 – 2501)	8 ปี
3. นายนพ ปาลกะวงศ์ ณ อยุธยา(พ.ศ. 2501 – 2511)		10 ปี
4. น.ส. รัณจวน อินทรกำแหง	(พ.ศ. 2511 – 2515)	4 ปี
5. นายบรรจง ชูสกุลชาติ	(พ.ศ. 2515 – 2518)	3 ปี
6. นายประพัฒน์ แสงวณิช	(พ.ศ. 2518 – 2521)	3 ปี
7. นายวิชัย ตันศิริ	(พ.ศ. 2521 – 2525)	4 ปี
8. นางสาววิตรี สุวรรณสถิตย์	(พ.ศ. 2525 – 2532)	7 ปี
9. นางพรนิภา ลิมปพยยอม	(พ.ศ. 2532 – 2536)	4 ปี
10. นางดวงทิพย์ สุรินทาธิป	(พ.ศ. 2536 – ปัจจุบัน)	

๙๙

នគរារជាតិក្រោមគំពោះបច្ចេកទេស

EXTERNAL RELATIONS DIVISION

ជាមុនរាយក្រឹតាសាស្ត្រក្រសួងការពាណិជ្ជកម្ម
នគរារជាតិក្រោមគំពោះបច្ចេកទេស

SECRETARIAT OF THE THAILAND
NATIONAL COMMISSION FOR UNESCO

ជាមុនរាយក្រឹតាសាស្ត្រក្រសួងការពាណិជ្ជកម្ម
នគរារជាតិក្រោមគំពោះបច្ចេកទេស

SECRETARIAT OF THE THAILAND
NATIONAL COMMISSION FOR SEAMEO

▲ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จทอดพระเนตรนิทรรศการ
▼ ความร่วมมือไทย-ญี่ปุ่นสัก เป็นการส่วนพระองค์ ณ โรงแรมแอมนาสชาเดอร์
เมื่อวันที่ 8 มีนาคม 2528

▲ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จเป็นองค์ประธาน
ในพิธีเปิดการประชุมระดับโลก เรื่องการศึกษาเพื่อปวงชน ที่จอมที้ยน พัทยา
เดือนมีนาคม 2533

▲ สมเด็จพระเจ้าลูกเธอเจ้าฟ้าอุพารัณณ์วัลย์ลักษณ์ฯ เสด็จเป็นองค์ประธานในพิธี เปิดนิทรรศการ “ความรู้สู่การพัฒนา” เนื่องในโอกาสครบรอบ 40 ปี ของยูนิตาก ณ เชื้อทัดพลาชา ลาดพร้าว กรุงเทพฯ เมื่อวันที่ 17 ธันวาคม 2529

▲ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนิน
▼ พร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าพี่น้องเชอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา เพื่อร่วมโครงการ
ฉลอง 100 ปี แห่งวันคล้ายวันพระราชสมภพสมเด็จพระมหาตตลาธิเบศร
อดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนก ณ สำนักงานใหญ่ยูเนสโก กรุงปารีส
ประเทศไทย วันพุธที่ 28 พฤษภาคม พ.ศ. 2535

▲ Mr. Amadou-Mahtar M'Bow ผู้อำนวยการให้ญี่ปุ่นส์ก และนายเกย์ม ศิริสัมพันธ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ร่วมกันเป็นประธานในพิธีเปิดห้องสมุดและศูนย์เอกสารนานาชาติ กองการสัมพันธ์ต่างประเทศ เมื่อวันที่ 25 กุมภาพันธ์ 2526

▲ นิทรรศการวันรู้หนังสือสากล ที่สำนักงานให้ญี่ปุ่นส์ก กรุงปารีส สำนักเลขานุการคณะกรรมการแห่งชาติฯ ด้วยการศึกษาฯ สหประชาชาติของไทยร่วมกับกรมศิลปากร จัดนิทรรศการเรื่องฉลอง 700 ปี ลายสือไทย ไปร่วมแสดงด้วย เมื่อเดือนกรกฎาคม 2527

▲ Mr. Amadou-Mahtar M'Bow ผู้อำนวยการวิทยุญี่ปุ่นสังกัด และนายเกย์ม ศรีสัมพันธ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ร่วมกันเป็นประธานในพิธีเปิดห้องสมุดและศูนย์เอกสารนานาชาติ กองการสัมพันธ์ต่างประเทศ เมื่อวันที่ 25 กุมภาพันธ์ 2526

▲ นิทรรศการวันรู้หนังสือสากล ที่สำนักงานใหญ่ญี่ปุ่นสังกัด กรุงปารีส สำนักเลขานุการคณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยการศึกษาฯ สาขาวิชาติของไทยร่วมกับกรมศิลปากร จัดนิทรรศการเรื่องฉลอง 700 ปี ลายสือไทย ไปร่วมแสดงด้วย เมื่อเดือนกรกฎาคม 2527

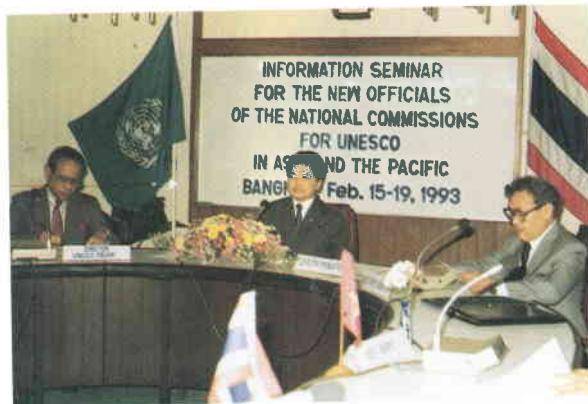

▲ Mr. Amadou-Mahtar M'Bow ผู้อำนวยการใหญ่เนสโก
▼ เยือนประเทศไทย เดือนธันวาคม 2526

▲ การประชุม Information Seminar for the Officials of the National Commissions in the Asia-Pacific Region ณ ห้องสมุดและศูนย์เอกสารนานาชาติ กระทรวงศึกษาธิการ เดือนกุมภาพันธ์ 2532

▲ การประชุม Information Seminar for the New Officials of the National Commissions for Unesco in Asia and the Pacific ณ ห้องประชุมอธินดี อาคารรัชมังคลากิเมก กระทรวงศึกษาธิการ เดือนกุมภาพันธ์ 2536

▲ Dr. Hilde Hawliceck รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ศิลปะและการกีฬา
อสเตรียและคณะเยือนประเทศไทย เดือนมีนาคม 2532

▲ Mr. Anwar Ibrahim รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการมาเดินทาง
และคณะเยือนประเทศไทย เดือนกันยายน 2532

▲ การประชุมสภารัฐมนตรีศึกษาแห่งอาเซียนครั้งที่ 25 (ซีเมค)
▼ ที่จังหวัดเชียงใหม่ เดือนกุมภาพันธ์ 2533

▲ การประชุมระดับโลก เรื่องการศึกษาเพื่อปวงชน ที่จอมเทียน พัทยา
▼ เดือนมีนาคม 2533

▲ ผู้แทนของคณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยการศึกษาฯ สถาบันราชดำเนิน
▼ ของประเทศไทย เออร์แลนด์ เดนมาร์ก และสถาบันภาษาและวรรณคดีเยอรมัน
เยือนประเทศไทย เดือนสิงหาคม 2534

▲ ผู้แทนของคณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยการศึกษาฯ สหประชาชาติ
▼ ของประเทศไทยเนเธอร์แลนด์ เดนมาร์ก และสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน
เยือนประเทศไทย เดือนสิงหาคม 2534

▲ Mr. Federico Mayor ผู้อำนวยการให้หุ่ยเนสโก และคณะ
▼ เยือนประเทศไทย เดือนธันวาคม 2534

▲ นายสมชัย วุฒิมีปรีชา รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เป็นประธานในพิธีเปิดนิทรรศการภาพถ่ายเกล็ด้อนที่ครั้งที่ 15 ของศูนย์วัฒนธรรมแห่งเอเชียเพื่อยุเนสโก ณ ห้องสมุดและศูนย์เอกสารนานาชาติ อาคารรัชมังคลากิจยek กระทรวงศึกษาธิการ เดือนกรกฎาคม 2535

▲ นายโกวิท วรพิพัฒน์ ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เป็นประธานในพิธีเปิดนิทรรศการเรื่องการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ชั้งจัดโดยโรงเรียนในโครงการศึกษาเพื่อความเข้าใจอันศรีห่วงชาติ (ASP) ในระหว่างการเข้าค่ายเยาวชนนานาชาติ เพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ที่พทกยา เดือนพฤษภาคม 2535

▲ นายโภวิท วรพิพัฒน์ ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เป็นประธานในพิธีรับมอบ
▼ เวินทุนการศึกษา “เข้าหน้าที่ชุมชนสก็อกและกรอบครัว” งวดที่ 2 จาก Mr. Hedayat Ahmed ผู้อำนวยการสำนักงานยูเนสโก กรุงเทพฯ ในวันที่ 22 ตุลาคม 2536
ณ ห้องรับรองรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

▲ Mr. Chang Chol รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
▼ ของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนเกาหลีเยือนประเทศไทย เดือน
พฤษจิกายน 2536

▲ นายโภวิท วรพิพัฒน์ ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เป็นประธานในพิธีรับมอบ
▼ เงินทุนการศึกษา “เข้าหน้าที่ยุนสโกและครอบครัว” งวดที่ 2 จาก Mr. Hedayat Ahmed ผู้อำนวยการสำนักงานยุนสโก กรุงเทพฯ ในวันที่ 22 ตุลาคม 2536 ณ ห้องรับรองรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

พิมพ์ที่ โรงพิมพ์การศึกษา

๑๑๔/๑๑๙ ปากซอยบ้านบำ和社会นนบ่รุ่งเมือง ป้อมปราบ กรุงเทพฯ ๑๐๑๐๐
นายปทุม ผิวนวลด ชั้นพิมพ์โดยไมซ์ดานา โทร. ๒๖๗๓๓๓๕๙, ๒๖๗๓๓๕๘๘

ปก : ภาพลายรดน้ำตู้พระไตรปีฎกพระระเบียบวิหารหลวง วัดสุทัศน์ กรุงเทพฯ
ออกแบบ : สรณรงค์ สิงหเสนี

ใบแทรก

หน้า	ข้อความเติม	แก้ไขเป็น
34	<ul style="list-style-type: none"> - องค์การซึ่งมีอิทธิพลครอบด้วย <u>8</u> ประเทศ - สมาชิกสมทบ <u>5</u> ประเทศ 	<u>9</u> ประเทศ เพิ่ม <u>เวียดนาม</u>
35	<ul style="list-style-type: none"> - ประเทศสมาชิกทั้ง <u>8</u> ประเทศ 	<u>6</u> ประเทศ เพิ่ม <u>เนเธอร์แลนด์</u>
43	<ul style="list-style-type: none"> - รัฐสมาชิก (ในตาราง) - รัฐสมาชิกสมทบ (ในตาราง) 	เพิ่ม <u>เวียดนาม</u> เพิ่ม <u>เนเธอร์แลนด์</u>